

ผลงานลำดับที่ 2

แนวทางการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ชนิดโปรตีนแปรรูปจากสัตว์ปีกจาก
ต่างประเทศแบบรายโรง (Establishment audit) สำหรับเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์

โดย

นางสาววชิราพร แสนสม

เอกสารประกอบการขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ

ตำแหน่งเลขที่ 1624 กลุ่มควบคุมอาหารและยาสัตว์

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

คำนำ

ประเทศไทยมีการผลิตอาหารสัตว์เพื่อใช้ภายในประเทศและเพื่อการส่งออกที่มีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง ในปี 2567 ประเทศไทยมีปริมาณการส่งออกอาหารสัตว์มากกว่า 1.2 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ามากกว่า 100,000 ล้านบาท ซึ่งมีอัตราการเติบโตมากกว่าร้อยละ 10 เทียบจากปี 2566 โดยเฉพาะอย่างยิ่งตลาดอาหารสัตว์เลี้ยงที่มีการส่งออกมากเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากเยอรมนี ซึ่งสะท้อนถึงบทบาทสำคัญของไทยในตลาดอาหารสัตว์โลก การขยายตัวดังกล่าวทำให้เกิดความต้องการนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะโปรตีนจากสัตว์รวมถึงโปรตีนจากสัตว์ปีก เพื่อรองรับการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกำกับดูแลเรื่องโรคระบาดสัตว์ที่อาจปนเปื้อน ระบบการควบคุมคุณภาพ และการรับรองมาตรฐานวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่นำเข้า เพื่อสร้างความเชื่อมั่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

กรมปศุสัตว์ในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลด้านความปลอดภัยอาหารสัตว์ภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 จึงมีการกำหนดให้อาหารสัตว์ที่มีความเสี่ยงต้องได้รับการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ก่อนการนำเข้า เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการปนเปื้อนหรือการใช้วัตถุดิบที่ไม่ได้มาตรฐาน ส่งผลให้ได้วัตถุดิบที่มีความปลอดภัย มีคุณภาพมาตรฐานที่ดี รวมทั้งเป็นการสนับสนุนอุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์และการค้าระหว่างประเทศอย่างยั่งยืน

แนวทางการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ชนิดโปรตีนแปรรูปจากสัตว์ปีกแบบรายโรง (Establishment audit) จัดทำเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ในการดำเนินการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แนวทางการตรวจรับรองเล่มนี้จะประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อไป

วชิราพร แสนสม

ตุลาคม 2568

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
แบบการเสนอผลงาน (ระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ)	1
ส่วนที่ 1 ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง	1
ส่วนที่ 2 ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน	3
1. ชื่อเรื่อง	3
2. ระยะเวลาการดำเนินการ	3
3. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	3
4. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน	5
5. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)	6
6. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ	51
7. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ	51
8. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ	51
9. ข้อเสนอแนะ	51
10. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	53
เอกสารอ้างอิง	54
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ก่อน การนำเข้า	56
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแบบฟอร์มและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	57

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ชนิดวัตถุดิบที่ได้จากสัตว์และคุณภาพมาตรฐาน	8
ตารางที่ 2 คุณภาพหรือมาตรฐานทางเคมีของอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ประเภทวัตถุดิบที่ได้จากสัตว์ปีก	27
ตารางที่ 3 การกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานทางจุลชีววิทยาของอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ประเภทวัตถุดิบที่ได้จากสัตว์ปีก	27

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ขั้นตอนการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศแบบ	24
ภาพที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการก่อนการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จาก ต่างประเทศ	36
ภาพที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินการระหว่างการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ จากต่างประเทศ	43
ภาพที่ 4 การดำเนินการหลังการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จาก ต่างประเทศ	47
ภาพที่ 5 ขั้นตอนการดำเนินการตกลงรูปแบบหนังสือรับรองสุขภาพ	50

แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นางสาวชิราพร แสนสม

◆ **ตำแหน่งปัจจุบัน** นายสัตวแพทย์ชำนาญการ **ตำแหน่งเลขที่** 1624

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

1) หน้าที่ความรับผิดชอบโดยสรุป (Job Summary)

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความชำนาญงานสูง ในทางด้านวิชาการสัตวแพทย์ เกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมยา วัคซีน เชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์ และวัตถุดิบตรายด้านการปศุสัตว์ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก เพื่อสนับสนุนภารกิจของกลุ่มควบคุมอาหารและยาสัตว์ ไบโบริลยูเป้าหมาย และแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก (ก. ด้านการปฏิบัติการ)

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนาการควบคุมคุณภาพ อาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมยา วัคซีน เชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์ ยาสัตว์และวัตถุดิบตรายด้านการปศุสัตว์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการตรวจสอบ รับรองมาตรฐานการผลิตอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมยา ยาสัตว์ และวัตถุดิบตรายด้านการปศุสัตว์ ให้มีประสิทธิภาพ ยกกระดับมาตรฐานให้เป็นสากลและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ เพื่อให้การตรวจสอบรับรองมาตรฐานการผลิต อาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมยา ยาสัตว์และวัตถุดิบตรายด้านการปศุสัตว์ให้มีประสิทธิภาพ

2. การควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมยา วัคซีน เชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์ ยาสัตว์และวัตถุดิบตรายด้านการปศุสัตว์ เพื่อการติดตาม ประเมินผล และควบคุมการดำเนินงานการตรวจสอบรับรอง วิเคราะห์แผนงาน โครงการ และกิจกรรมการดำเนินการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมยา วัคซีน เชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์ ยาสัตว์และวัตถุดิบตรายด้านการปศุสัตว์ ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

3. กำกับ ดูแล การผลิต การใช้ การนำเข้า การส่งออกและการขายอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมยา วัคซีน เชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์ ยาสัตว์ และวัตถุดิบตรายด้านการปศุสัตว์ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์รวมทั้งอาหารสัตว์ผสมยา ยาสัตว์และวัตถุดิบตรายด้านการปศุสัตว์ รวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

4. กำกับ ดูแล และควบคุมการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพของผู้ประกอบการผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออกหรือผู้ขายอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมยา ยาสัตว์และวัตถุดิบอันตรายด้านการปศุสัตว์ และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้

5. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานในสังกัดและกรมปศุสัตว์ในภาพรวม ประสบความสำเร็จตามแผนงานและเป้าหมายที่กำหนดไว้

◆ **ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง** นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ **ตำแหน่งเลขที่** 1624

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

1) หน้าที่ความรับผิดชอบโดยสรุป (Job Summary)

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความชำนาญงานสูงมาก ในทางด้านวิชาการสัตวแพทย์ เกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมยา วัคซีน เชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์ และวัตถุดิบอันตรายด้านการปศุสัตว์ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจแก้ปัญหาที่ยากมาก เพื่อสนับสนุนภารกิจของกลุ่มควบคุมอาหารและยาสัตว์ให้บรรลุเป้าหมาย และแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก (ก. ด้านการปฏิบัติการ)

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนาการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมยา วัคซีน เชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์ ยาสัตว์ และวัตถุดิบอันตรายด้านการปศุสัตว์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการตรวจสอบ รับรอง มาตรฐานการผลิตอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมยา ยาสัตว์ ตัวชี้วัดตามรอบการประเมินผลการปฏิบัติ ราชการ และวัตถุดิบอันตรายด้านการปศุสัตว์ ให้มีประสิทธิภาพ ยกระดับมาตรฐานให้เป็นสากลและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ เพื่อให้การตรวจสอบรับรองมาตรฐานการผลิตอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมยา ยาสัตว์และวัตถุดิบอันตรายด้านการปศุสัตว์มีประสิทธิภาพ

2. การควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมยา วัคซีน เชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์ ยาสัตว์และวัตถุดิบอันตรายด้านการปศุสัตว์ เพื่อการติดตาม ประเมินผล และควบคุมการดำเนินงานการตรวจสอบรับรอง วิเคราะห์แผนงาน โครงการ และกิจกรรมการดำเนินการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมยา วัคซีน เชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์ ยาสัตว์และวัตถุดิบอันตรายด้านการปศุสัตว์ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

3. พัฒนาระบบการควบคุม กำกับดูแล การผลิต การใช้ การนำเข้า การส่งออก และการขายอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมยา วัคซีน เชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์ ยาสัตว์และวัตถุดิบอันตรายด้านการปศุสัตว์ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์รวมทั้งอาหารสัตว์ผสมยา ยาสัตว์และวัตถุดิบอันตรายด้านการปศุสัตว์ รวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

4. พัฒนา กำกับดูแล และควบคุมการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพของผู้ประกอบการผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้ขายอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมยา ยาสัตว์และวัตถุดิบอันตรายด้านการปศุสัตว์ และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้

5. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานในสังกัดและกรมปศุสัตว์ในภาพรวม ประสบความสำเร็จตามแผนงานและเป้าหมายที่กำหนดไว้

ส่วนที่ 2 ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

1. เรื่อง แนวทางการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ชนิดโปรตีนแปรรูปจากสัตว์ปีกจากต่างประเทศแบบรายโรง (Establishment audit) สำหรับเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์

2. ระยะเวลาการดำเนินการ ตุลาคม 2567 - ตุลาคม 2568

3. ความรู้ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

การจัดทำแนวทางการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ชนิดโปรตีนแปรรูปจากสัตว์ปีกจากต่างประเทศแบบรายโรง (Establishment audit) สำหรับเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ ผู้จัดทำต้องใช้ความรู้ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ดังนี้

3.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ โดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

3.1.1 พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558

3.1.2 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการนำเข้าเพื่อขายอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ พ.ศ. 2560

3.1.3 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการนำเข้าเพื่อขายอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563

3.1.4 ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะที่ต้องตรวจรับรองแหล่งผลิต พ.ศ.2560

3.1.5 ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะที่ต้องตรวจรับรองแหล่งผลิต (ฉบับ 2) พ.ศ. 2562

3.1.6 ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะที่ต้องตรวจรับรองแหล่งผลิต (ฉบับ 3) พ.ศ. 2563

3.1.7 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดลักษณะและเงื่อนไขของอาหารสัตว์ที่ห้ามนำเข้าซึ่งมีความเสี่ยงต่อโรคไข้หวัดนก พ.ศ. 2560

3.1.8 ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการนำเข้าอาหารสัตว์ที่มาจากสัตว์ปีก หรือมีส่วนผสมของสัตว์ปีก หรือผลิตภัณฑ์ที่มาจากสัตว์ปีกที่มีความเสี่ยงต่อโรคไข้หวัดนก พ.ศ. 2560

3.1.9 ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาการผ่อนผันการนำเข้าอาหารสัตว์จากแหล่งผลิตต้นทาง กรณีเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ไม่สามารถเดินทางไปตรวจรับรองแหล่งผลิตได้ พ.ศ. 2567

3.1.10 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ประเภทวัตถุดิบ พ.ศ. 2558

3.1.11 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ประเภทวัตถุดิบ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559

- 3.1.12 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานอาหารสัตว์ ควบคุมเฉพาะ ประเภทวัตถุดิบ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2562
- 3.1.11 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดวัตถุดิบที่ห้ามผสมในอาหารสัตว์ พ.ศ. 2559
- 3.1.12 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดวัตถุดิบที่เติม ปริมาณการใช้ และเงื่อนไข ในการห้ามผลิต นำเข้า หรือขายอาหารสัตว์ พ.ศ. 2559
- 3.1.13 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดวัตถุดิบที่เติม ปริมาณการใช้ และเงื่อนไข ในการห้ามผลิต นำเข้า หรือขายอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561
- 3.1.14 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดวัตถุดิบที่เติม ปริมาณการใช้ และเงื่อนไข ในการห้ามผลิต นำเข้า หรือขายอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562
- 3.1.15 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดวัตถุดิบที่เติม ปริมาณการใช้ และเงื่อนไข ในการห้ามผลิต นำเข้า หรือขายอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2564
- 3.1.16 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดลักษณะอาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพ พ.ศ. 2559
- 3.1.17 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดลักษณะอาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565

3.2 เงื่อนไขการนำเข้าอาหารสัตว์มายังประเทศไทย (Import requirement for importation of animal feed into Thailand)

- 3.2.1 เงื่อนไขการนำเข้าเนื้อสัตว์ปีกป่นมายังประเทศไทย (Import requirement for importation of Poultry Meal into Thailand)
- 3.2.2 เงื่อนไขการนำเข้าผลพลอยได้จากสัตว์ปีกป่นมายังประเทศไทย (Import requirement for importation of Poultry By-Products Meal into Thailand)
- 3.2.3 เงื่อนไขการนำเข้าขนสัตว์ปีกป่นมายังประเทศไทย (Import requirement for importation of Feather Meal into Thailand)
- 3.2.4 เงื่อนไขการนำเข้าเลือดสัตว์ปีกป่นมายังประเทศไทย (Import requirement for importation of Blood Meal into Thailand)
- 3.2.5 เงื่อนไขการนำเข้าพลาสมาผงมายังประเทศไทย (Import requirement for importation of Plasma Powder into Thailand)
- 3.2.6 เงื่อนไขการนำเข้าไข่ผงมายังประเทศไทย (Import requirement for importation of Egg Powder into Thailand)
- 3.2.7 เงื่อนไขการนำเข้าไขมันจากสัตว์ปีกมายังประเทศไทย (Import requirement for importation of Poultry fats/Oils into Thailand)
- 3.2.8 เงื่อนไขการนำเข้าสารปรุงแต่งกลิ่นรสที่ได้จากสัตว์ปีกมายังประเทศไทย (Import requirement for importation of Palatability Enhancer/Flavoring Agent Innards into Thailand)

4. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

4.1 สรุปสาระสำคัญ

ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์และอาหารสัตว์เลี้ยงที่สำคัญของโลก อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ของไทยมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างความมั่นคงทางอาหาร สนับสนุนการเลี้ยงสัตว์ และสร้างรายได้จากการส่งออกไปยังต่างประเทศ การนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ได้จากสัตว์ที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และมีความปลอดภัย โดยเฉพาะโปรตีนแปรรูปจากสัตว์ เช่น โปรตีนแปรรูปจากสัตว์ปีก เพื่อใช้เป็น แหล่งโปรตีนในการผลิตอาหารปศุสัตว์และอาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อใช้อุตสาหกรรมการผลิตอาหารปศุสัตว์และ อาหารสัตว์เลี้ยงจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง รวมถึงป้องกันปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบอาหารสัตว์ในประเทศไทย

กองควบคุมอาหารและยาสัตว์ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานอาหารสัตว์ตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพ อาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 ได้มีการดำเนินการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ ณ ประเทศต้นทางก่อน การนำเข้าเพื่อให้มั่นใจได้ว่าอาหารสัตว์ที่ผ่านการรับรอง มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย เหมาะสม และลด ความเสี่ยงต่อการนำโรคระบาดสัตว์ที่อาจปนเปื้อนมากับวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่จะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการ เลี้ยงสัตว์ในประเทศ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ของเจ้าหน้าที่ในแต่ละขั้นตอนเป็นไป อย่างถูกต้องในทิศทางเดียวกัน มีความรวดเร็ว และเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ลดปัญหาและความคลาด เคลื่อนที่อาจเกิดขึ้นระหว่างดำเนินการดำเนินงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแลมาตรฐานอาหารสัตว์ที่ นำเข้ามาในประเทศ จึงได้จัดทำแนวทางการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ชนิดโปรตีนแปรรูปจากสัตว์ปีก จากต่างประเทศ แบบรายโรง (Establishment audit) สำหรับเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ขึ้น

4.2 ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลกฎหมาย ประกาศ ระเบียบและข้อบังคับ รวมถึงหลักฐาน เอกสาร ขั้นตอน ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศ
2. เรียบเรียงและสรุปข้อมูล ขั้นตอน และวิธีการดำเนินการการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ชนิด โปรตีนแปรรูปจากสัตว์ปีกจากต่างประเทศ แบบรายโรง (Establishment audit)
3. จัดทำรูปแบบแนวทางการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ชนิดโปรตีนแปรรูปจากสัตว์ปีกจาก ต่างประเทศ แบบรายโรง (Establishment audit)
4. ตรวจทานข้อมูล

4.3 เป้าหมายของงาน (วัตถุประสงค์)

1. ได้แนวทางให้เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ที่เกี่ยวข้องใช้ในการดำเนินงานเพื่อตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ชนิดโปรตีนแปรรูปจากสัตว์ปีกจากต่างประเทศ แบบรายโรง (Establishment audit)
2. รวบรวมข้อมูล หลักฐาน และเอกสาร ที่เกี่ยวกับการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ก่อนการนำเข้า
3. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพ

5. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

แนวทางการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ชนิดโปรตีนแปรรูปจากสัตว์ปีกจากต่างประเทศแบบรายโรง (Establishment audit) สำหรับเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ โดยมีเนื้อหา ดังนี้

ส่วนที่ 1 ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศ

บทที่ 1 ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับอาหารสัตว์ตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558

1. อาหารสัตว์ หมายความว่า

1.1 วัตถุประสงค์มุ่งหมายเพื่อใช้หรือใช้เลี้ยงสัตว์ โดยการให้กิน ต้ม เลี้ยว หรือนำเข้าสู่ร่างกายสัตว์ โดยวิธีการใด ๆ หรือ

1.2 วัตถุประสงค์มุ่งหมายเพื่อใช้หรือใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์

2. อาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ หมายความว่า อาหารสัตว์ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม หรืออาจเป็นอันตรายต่อสัตว์ หรือส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคเนื้อสัตว์โดยรวม ซึ่งการผลิตเพื่อขายหรือการนำเข้าเพื่อขายต้องขึ้นทะเบียน ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

3. อาหารสัตว์ที่มีใช่อาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ หมายความว่า อาหารสัตว์ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดให้เป็นอาหารสัตว์ที่มีใช่อาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

ทั้งนี้ อาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะประเภทวัตถุดิบที่ได้จากสัตว์ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมินแหล่งผลิตจากต่างประเทศก่อนการนำเข้าตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ประเภทวัตถุดิบ พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ประเภทวัตถุดิบ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ประเภทวัตถุดิบ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2562 และประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ประเภทวัตถุดิบ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2564 ได้แก่วัตถุดิบดังนี้

เนื้อมัน หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเนื้อสัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยนม โดยผ่านกระบวนการผลิตที่เหมาะสมไม่รวมถึงเลือด ขน เขา กีบ หนัง มูล กระเพาะ และสิ่งตกค้างในกระเพาะเดี่ยวกระเพาะหมัก เว้นแต่ที่ปนมาจากกระบวนการผลิตในปริมาณที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

เนื้อปนสกัดไขมัน หมายความว่า เนื้อปนซึ่งสกัดไขมันออกแล้ว

เนื้อและกระดูกปน (โปรตีน ร้อยละ 50) หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเนื้อและกระดูกของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม โดยผ่านกระบวนการผลิตที่เหมาะสมไม่รวมถึงเลือด ขน เขา กีบ หนัง มูล และสิ่งตกค้างในกระเพาะเดี่ยวและกระเพาะหมัก เว้นแต่ที่ปนมาจากกระบวนการผลิตในปริมาณที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ โดยมีปริมาณโปรตีนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

เนื้อและกระดูกปน (โปรตีน ร้อยละ 45) หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเนื้อและกระดูกของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม โดยผ่านกระบวนการผลิตที่เหมาะสมไม่รวมถึงเลือด ขน เขา กีบ หนัง มูล และสิ่งตกค้างในกระเพาะเดี่ยวและกระเพาะหมัก เว้นแต่ที่ปนมาจากกระบวนการผลิตในปริมาณที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ โดยมีปริมาณโปรตีนไม่น้อยกว่าร้อยละ 45

เนื้อสัตว์ปีกปน หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสัตว์ปีก โดยผ่านกระบวนการผลิตที่เหมาะสม ไม่รวมถึงเลือด ขนสัตว์ปีก หัว เท้า ลำไส้ เว้นแต่ที่ปนมาจากกระบวนการผลิตในปริมาณที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ผลพลอยได้จากสัตว์ปีกปน หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสัตว์ปีก โดยผ่านกระบวนการผลิตที่เหมาะสมไม่รวมถึงขนสัตว์ปีก เว้นแต่ ที่ปนมาจากกระบวนการผลิตในปริมาณที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ขนสัตว์ปีกปน หมายความว่า ขนสัตว์ปีกจำพวก นก ไก่ เป็ด ห่านปน ที่จะใช้เป็นวัตถุดิบในอาหารสัตว์ และจะต้องทำขึ้นตามกระบวนการย่อยภายใต้ความดัน อุณหภูมิ และเวลาที่เหมาะสม

เลือดปนหรือผลิตภัณฑ์จากเลือดปน หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือดหรือเม็ดเลือดของสัตว์ปีกหรือสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม โดยเลือดหรือเม็ดเลือดดังกล่าวต้องสะอาด ไม่รวมถึงขน สิ่งตกค้างทั้งในกระเพาะเดี่ยวและกระเพาะหมัก และปัสสาวะ เว้นแต่ที่ปนมาจากกระบวนการผลิตในปริมาณที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ แล้วมาผ่านกระบวนการผลิตที่เหมาะสม

พลาสมาผง หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากของเหลว หลังจากแยกเม็ดเลือดของสัตว์ปีก หรือสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม แล้วมาผ่านกระบวนการผลิตที่เหมาะสม

โดยการกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานทางเคมีของอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ประเภทวัตถุดิบอาหารสัตว์ดังกล่าว ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงชนิดวัตถุดิบที่ได้จากสัตว์และคุณภาพมาตรฐาน

ชนิดวัตถุดิบ	คุณภาพมาตรฐาน (ตามอัตราส่วนคิดเป็นร้อยละของน้ำหนักวัตถุดิบ)					ค่าการย่อยได้ของโปรตีนโดยเปปซิน ไม่น้อยกว่าร้อยละของโปรตีน
	โปรตีน ไม่น้อยกว่าร้อยละ	ไขมัน ไม่มากกว่าร้อยละ	กาก ไม่มากกว่าร้อยละ	ความชื้น ไม่มากกว่าร้อยละ	เถ้า ไม่มากกว่าร้อยละ	
เนื้อป่น*	54	15	4	10	29	82
เนื้อป่นสกัดไขมัน*	60	5	4	10	29	82
เนื้อและกระดูกป่น (โปรตีนร้อยละ 50)*	50	15	4	10	32	82
เนื้อและกระดูกป่น (โปรตีนร้อยละ 45)*	45	15	4	10	35	82
เนื้อสัตว์ปีกป่น*	55	15	4	10	25	82
ผลพลอยได้จากสัตว์ปีกป่น*	40	18	4	10	30	82
ขนสัตว์ปีกป่น	80	8	1.5	11	4	70**/60***
เลือดป่น หรือผลิตภัณฑ์จากเลือดป่น	85	-	2	10	5	-
ปลาสด	70	-	-	7	18	-

หมายเหตุ * ระดับสารกันหืนไม่เกินร้อยละ 0.05 ของน้ำหนัก

** กรณีไม่ใช้สารช่วยย่อย (enzyme) ในขบวนการผลิตให้มีค่าการย่อยได้ของโปรตีนโดยเปปซิน (Pepsin Digestibility) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของโปรตีน

*** กรณีใช้สารช่วยย่อย (enzyme) ในขบวนการผลิตให้มีค่าการย่อยได้ของโปรตีนโดยเปปซิน (Pepsin Digestibility) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของโปรตีน

บทที่ 2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศ

1. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการนำเข้าเพื่อขายอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ พ.ศ. 2560

รายละเอียดโดยสรุปของประกาศฉบับนี้ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะซึ่งประสงค์จะนำเข้าอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ต้องจัดให้มีการตรวจรับรองแหล่งผลิต ณ ประเทศผู้ผลิตอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะนั้น โดยเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ ทั้งนี้ อาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะที่ต้องมีการตรวจรับรองแหล่งผลิตให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

โดยการรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะมีอายุการรับรองคราวละ 5 ปี นับแต่วันที่กรมปศุสัตว์มีหนังสือแจ้งผลการตรวจรับรอง เมื่อพ้นกำหนดอายุการรับรอง หากผู้รับใบอนุญาตนำเข้าอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะประสงค์จะนำเข้าอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะจากแหล่งผลิตดังกล่าว ต้องจัดให้มีการตรวจสอบ และรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ดังกล่าวอีกครั้ง

กรณีที่ไม่สามารถจัดให้มีการดำเนินการตรวจสอบและรับรองแหล่งผลิตนั้นได้ ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์มีอำนาจสั่งผ่อนผันการนำเข้าอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะจากแหล่งผลิตนั้นได้ หากได้รับการรับรองจากหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต ทั้งนี้ ต้องแจ้งกองควบคุมอาหารและยาสัตว์ กรมปศุสัตว์ ภายในสามสิบวันหลังจากหนังสือรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์หมดอายุ

2. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการนำเข้าเพื่อขายอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563

ประกาศฉบับนี้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการนำเข้าเพื่อขายอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ พ.ศ. 2560 เพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน กล่าวคือ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ไม่สามารถเดินทางไปตรวจรับรองแหล่งผลิตเพื่อการนำเข้าอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะได้ ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์มีอำนาจสั่งผ่อนผันการนำเข้าอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะจากแหล่งผลิตนั้นได้ โดยให้ใช้หนังสือรับรองสุขภาพ (Certificate of Health) ที่รับรองโดยหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิตนั้นประกอบการนำเข้าทุกครั้ง โดยการผ่อนผันดังกล่าวให้อธิบดีกรมปศุสัตว์กำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาการผ่อนผัน

3. ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะที่ต้องตรวจรับรองแหล่งผลิต พ.ศ.2560 ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะที่ต้องตรวจรับรองแหล่งผลิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะที่ต้องตรวจรับรองแหล่งผลิต (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563

ประกาศกรมปศุสัตว์ทั้ง 3 ฉบับนี้ กำหนดประเภทของอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะที่ต้องตรวจรับรองแหล่งผลิตก่อนการนำเข้าอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะไว้ ดังต่อไปนี้

3.1 ประเภทวัตถุดิบ

- 3.1.1 เนื้อป่น (Meat Meal)
- 3.1.2 เนื้อป่นสกัดไขมัน (Degreasing Meat Meal)
- 3.1.3 เนื้อและกระดูกป่น (Meat and Bone Meal, MBM) (โปรตีน ร้อยละ 45)
- 3.1.4 เนื้อและกระดูกป่น (Meat and Bone Meal, MBM) (โปรตีน ร้อยละ 50)
- 3.1.5 เนื้อสัตว์ปีกป่น (Poultry Meal)
- 3.1.6 ผลพลอยได้จากสัตว์ปีกป่น (Poultry By - Products Meal)
- 3.1.7 ขนสัตว์ปีกป่น (Feather Meal)
- 3.1.8 เลือดป่นหรือผลิตภัณฑ์จากเลือดป่น (Blood Meal or Blood By-Products Meal)
- 3.1.9 พลาสมาผง (Plasma Powder)

3.2 ประเภทอาหารเสริมสำหรับสัตว์ ชนิดอาหารเสริมแร่ธาตุ ที่มาจากกระดูกสัตว์

3.3 ประเภทอาหารสัตว์เลี้ยง สำหรับสุนัขและแมว ชนิด อาหารขบเคี้ยว/อาหารว่างสำหรับสัตว์เลี้ยง (Complementary Pet food)

3.3.1 ผลิตภัณฑ์ที่เป็นชิ้นส่วนของเขา หู หนัง กระดูก กีบ ที่ได้จากโค กระบือ แพะ แกะ สุกร กวาง และสัตว์ปีก ที่ไม่ผ่านการฆ่าเชื้อโดยการใช้หม้อฆ่าเชื้อจุลินทรีย์สำหรับผลิตภัณฑ์ในภาชนะปิดผนึก (Retort Operation)

3.3.2 ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของหนังโค กระบือ สุกร (Munchy or Crunchy)

4. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดลักษณะและเงื่อนไขของอาหารสัตว์ที่ห้ามนำเข้า ซึ่งมีความเสี่ยงต่อโรคไข้หวัดนก พ.ศ. 2560

ประกาศฉบับนี้ กำหนดห้ามการนำเข้าเนื้อสัตว์ปีกป่น ผลพลอยได้จากสัตว์ปีกป่น และขนสัตว์ปีกป่นที่ใช้เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ หรืออาหารสัตว์ที่มีส่วนผสมของเนื้อสัตว์ปีกป่น ผลพลอยได้จากสัตว์ปีกป่น และขนสัตว์ปีกป่น ที่มาจากประเทศที่สงสัยว่ามีการระบาดหรือมีรายงานขององค์การสุขภาพสัตว์โลก (World Organization for Animal Health; WOAH) ว่ามีการเกิดโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์รุนแรงภายใน ประเทศนั้น ๆ ในช่วงระยะเวลา 12 เดือน นับจากการเกิดโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์รุนแรงครั้งล่าสุด เว้นแต่เป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

4.1 วัตถุดิบอาหารสัตว์ชนิดเนื้อสัตว์ปีกป่น (Poultry Meal) ผลพลอยได้จากสัตว์ปีกป่น (Poultry By - Products Meal) และขนสัตว์ปีกป่น (Feather Meal) ได้ผ่านกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้คือ

4.1.1 ผ่านกระบวนการใช้ความร้อนชื้น (moist heat) อุณหภูมิไม่น้อยกว่า 118 องศาเซลเซียส เป็นเวลาต่อเนื่องอย่างน้อย 40 นาที

4.1.2 ผ่านกระบวนการไฮโดรไลซิง (continuous hydrolyzing process) ภายใต้อุณหภูมิไม่น้อยกว่า 3.79 บาร์ ที่อุณหภูมิไม่น้อยกว่า 122 องศาเซลเซียส เป็นเวลาต่อเนื่อง อย่างน้อย 15 นาที

4.1.3 ผ่านกระบวนการแปรสภาพด้วยวิธีใด ๆ (alternative rendering process) ที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าสามารถทำให้อุณหภูมิทั่วทั้งผลิตภัณฑ์สูงไม่น้อยกว่า 74 องศาเซลเซียส

โดยกระบวนการตามข้อ 4.1.1 4.1.2 หรือ 4.1.3 ต้องมีมาตรการหรือหลักฐานที่พิสูจน์ได้ว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไม่ได้มีโอกาสสัมผัสหรือนำมาจากแหล่งที่มีการเกิดโรคไข้หวัดนก

4.2 อาหารสัตว์ที่มีส่วนผสมของเนื้อสัตว์ปีกปน ผลพลอยได้จากสัตว์ปีกปน หรือขนสัตว์ปีกปน ทั้งนี้ เนื้อสัตว์ปีกปน ผลพลอยได้จากสัตว์ปีกปน หรือขนสัตว์ปีกปน ดังกล่าว จะต้องผ่านกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งที่กำหนดตามข้อ 4.1

ทั้งนี้ การนำเข้าอาหารสัตว์ที่มาจากสัตว์ปีก หรือมีส่วนผสมของสัตว์ปีก หรือผลิตภัณฑ์ที่มาจากสัตว์ปีก ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

5. ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการนำเข้าอาหารสัตว์ที่มาจากสัตว์ปีก หรือมีส่วนผสมของสัตว์ปีก หรือผลิตภัณฑ์ที่มาจากสัตว์ปีกที่มีความเสี่ยงต่อโรคไข้หวัดนก พ.ศ. 2560

ประกาศฉบับนี้ กำหนดชนิดของอาหารสัตว์ที่มาจากสัตว์ปีก ดังต่อไปนี้ มีความเสี่ยงต่อโรคไข้หวัดนก และต้องได้รับการตรวจรับรองแหล่งผลิตจากกรมปศุสัตว์

5.1 เนื้อสัตว์ปีกปน (Poultry Meal)

5.2 ผลพลอยได้จากสัตว์ปีกปน (Poultry By - Products Meal)

5.3 ขนสัตว์ปีกปน (Feather Meal)

5.4 เลือดสัตว์ปีกปน (Blood Meal)

5.5 พลาสมาผง (Plasma Powder)

5.6 ไข่ผง (Egg Powder)

5.7 ไขมันจากสัตว์ปีก (Poultry Fats/Oils)

5.8 สารปรุงแต่งกลิ่นรสที่ได้จากสัตว์ปีก (Palatability Enhancer/ Flavoring Agent Innards)

โดยให้มีอายุการรับรองคราวละ 5 ปี นับแต่วันที่กรมปศุสัตว์มีหนังสือแจ้งผลการตรวจรับรอง เมื่อพ้นอายุการรับรอง หากผู้นำเข้าอาหารสัตว์ประสงค์จะนำเข้าอาหารสัตว์จากแหล่งผลิตดังกล่าว ต้องจัดให้มีการตรวจสอบและรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ดังกล่าวอีกครั้ง

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ยังไม่ได้เดินทางไปตรวจรับรองแหล่งผลิต ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์มีอำนาจสั่งผ่อนผันการนำเข้าอาหารสัตว์จากแหล่งผลิตนั้นได้ โดยให้ใช้หนังสือรับรองสุขภาพ (Certificate of Health) ที่รับรองโดยหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิตนั้นประกอบการนำเข้าทุกครั้ง จนกว่ากรมปศุสัตว์จะให้การรับรองแหล่งผลิตนั้น และการผ่อนผันดังกล่าวจะสิ้นสุดเมื่อแหล่งผลิตนั้นได้รับการตรวจรับรองจากเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์หรืออธิบดีกรมปศุสัตว์จะสั่งระงับการผ่อนผัน

ทั้งนี้ ในการนำเข้าอาหารสัตว์ดังกล่าวข้างต้นต้องมีหนังสือรับรองสุขภาพ (Certificate of Health) โดยเป็นไปตามเงื่อนไขการนำเข้า (Requirement) ที่ประเทศไทยและประเทศคู่ค้าตกลงกันเรียบร้อยแล้วในระหว่างการเจรจาให้ใช้หนังสือรับรองสุขภาพ (Certificate of Health) แบบเดิมโดยอนุโลม

6. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดลักษณะและเงื่อนไขของอาหารสัตว์ที่ห้ามนำเข้า ซึ่งมีความเสี่ยงต่อโรควัวบ้า พ.ศ. 2560

ประกาศฉบับนี้กำหนดอาหารสัตว์ที่ห้ามนำเข้าเนื่องจากมีความเสี่ยงต่อโรควัวบ้า และเงื่อนไขในการนำเข้า โดยการกำหนดกลุ่มประเทศหรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อโรควัวบ้า เป็นไปตามประกาศขององค์การสุขภาพสัตว์โลก (World Organisation for Animal Health; WOAH) ดังนี้

“กลุ่มประเทศที่ 1” หมายความว่า กลุ่มประเทศที่มีความเสี่ยงต่อโรควัวบ่าน้อยมาก (Negligible Risk)

“กลุ่มประเทศที่ 2” หมายความว่า กลุ่มประเทศที่ควบคุมโรควัวบ้าได้ (Controlled BSE Risk)

“กลุ่มประเทศที่ 3” หมายความว่า กลุ่มประเทศที่ไม่ทราบความเสี่ยงต่อโรควัวบ้า (Undetermined BSE Risk)

และกำหนดลักษณะและเงื่อนไขของอาหารสัตว์ที่ห้ามนำเข้าซึ่งมีความเสี่ยงต่อโรควัวบ้า ตามสถานะความเสี่ยงของประเทศและพื้นที่นั้น ๆ ดังนี้

6.1 ห้ามนำเข้าเนื้อและกระดูกป่น (Meat and Bone Meal หรือ MBM) เนื้อป่น (Meat Meal) เนื้อป่นสกัดไขมัน (Degreasing Meat Meal) กระดูกป่น (Bone Meal) หรือกากไขมัน (Greaves) ที่ได้จากโค มาเป็นส่วนผสมของอาหารสัตว์ ดังนี้

6.1.1 จากกลุ่มประเทศที่ 1 ที่พบว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมาจากโคที่คลอดออกมาก่อนที่มีการกำหนดมาตรการห้ามนำเนื้อและกระดูกป่น เนื้อป่น เนื้อป่นสกัดไขมัน กระดูกป่น หรือกากไขมัน ที่ได้จากโค มาเลี้ยงโค ทั้งนี้ ต้องเป็นประกาศมาตรการครั้งล่าสุดของประเทศต้นทางนั้น ๆ

6.1.2 เนื้อและกระดูกป่น เนื้อป่น เนื้อป่นสกัดไขมัน กระดูกป่น หรือกากไขมัน ที่ได้จากโค หรือผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่มีส่วนผสมของเนื้อและกระดูกป่น เนื้อป่น เนื้อป่นสกัดไขมัน กระดูกป่น หรือกากไขมัน ที่ได้จากกลุ่มประเทศที่ 2 และกลุ่มประเทศที่ 3

6.2 ห้ามนำเข้าไขมันสกัด (Tallow) ที่มีสิ่งปนเปื้อนที่ไม่ละลาย (Insoluble impurities) เกินกว่าร้อยละ 0.15 โดยน้ำหนัก เว้นแต่

6.2.1 นำเข้าจากกลุ่มประเทศที่ 1

6.2.2 นำเข้าจากกลุ่มประเทศที่ 2 ที่ได้จากโคที่มีการตรวจโรคก่อนฆ่าและมีการตรวจซาก เครื่องใน ภายหลังการฆ่า (ante - and post-mortem inspections) โดยต้องไม่พบว่าเป็นโรควัวบ้าหรือสงสัยว่าเป็นโรควัวบ้า และไม่ผลิตจากต่อมทอนซิล ลำไส้เล็กส่วนปลายที่ได้จากโคทุกช่วงอายุ และสมอง ลูกตา ไขสันหลัง กะโหลก หรือกระดูกสันหลัง ที่ได้จากโคที่มีอายุมากกว่า 30 เดือน

6.3 ห้ามนำเข้าอนุพันธ์ของไขมันสกัด (Tallow Derivatives) ที่มีสิ่งปนเปื้อนที่ไม่ละลายเกินกว่าร้อยละ 0.15 โดยน้ำหนัก เว้นแต่

6.3.1 นำเข้าจากกลุ่มประเทศที่ 1

6.3.2 นำเข้าจากกลุ่มประเทศที่ 2 ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(1) ได้จากโคที่มีการตรวจโรคก่อนฆ่าและมีการตรวจซาก เครื่องใน ภายหลังจากฆ่า โดยต้องไม่พบว่าเป็นโรควัวบ้าหรือสงสัยว่าเป็นโรควัวบ้า และไม่ผลิตจากต่อมทอนซิล ลำไส้เล็กส่วนปลายที่ได้จากโคทุกช่วงอายุ และสมอง ลูกตา ไขสันหลัง กระโหลก หรือกระดูกสันหลัง ที่ได้จากโคที่มีอายุมากกว่า 30 เดือน หรือ

(2) ผลิตโดยกระบวนการไฮโดรไลซิส (hydrolysis) ซาปอนนิฟิเคชัน (saponification) หรือทรานส์เอสเทอร์ริฟิเคชัน (transesterification) ที่ใช้อุณหภูมิและความดันสูง

6.3.3 นำเข้าจากกลุ่มประเทศที่ 3 ที่ผลิตโดยกระบวนการไฮโดรไลซิส (hydrolysis) ซาปอนนิฟิเคชัน (saponification) หรือทรานส์เอสเทอร์ริฟิเคชัน (transesterification) ที่ใช้อุณหภูมิและความดันสูง

6.4 ห้ามนำเข้าเจลาตินและคอลลาเจนที่ได้จากกระดูก เว้นแต่

6.4.1 นำเข้าจากกลุ่มประเทศที่ 1

6.4.2 นำเข้าจากกลุ่มประเทศที่ 2 และกลุ่มประเทศที่ 3 ภายใต้งี๋งเอนไซม์ ดังต่อไปนี้

(1) ได้จากโคที่มีการตรวจโรคก่อนฆ่าและมีการตรวจซาก เครื่องใน ภายหลังจากฆ่าโดยต้องไม่พบว่าเป็นโรควัวบ้าหรือสงสัยว่าเป็นโรควัวบ้า

(2) ไม่มีส่วนของกระดูกสันหลัง (vertebrae columns) ที่ได้จากโคที่มีอายุมากกว่า 30 เดือน และไม่มีส่วนของกะโหลกโค (skulls) ทุกช่วงอายุ

(3) กระดูกต้องผ่านกระบวนการทุกขั้นตอน ดังต่อไปนี้

(ก) การสกัดไขมัน (degriasing)

(ข) การสลายแร่ธาตุในสภาวะกรด (acid demineralisation)

(ค) การทำให้เป็นกรดหรือด่าง (acid or alkaline treatment)

(ง) การกรอง (filtration)

(จ) การฆ่าเชื้อโดยวิธีสเตอริไลเซชัน (sterilisation) โดยจะต้องผ่านความร้อนที่อุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 138 องศาเซลเซียส ไม่น้อยกว่า 4 วินาที

6.5 ห้ามนำเข้าไตแคลเซียมฟอสเฟตที่มีโปรตีนหรือไขมัน เว้นแต่

6.5.1 นำเข้าจากกลุ่มประเทศที่ 1

6.5.2 นำเข้าจากกลุ่มประเทศที่ 2 และกลุ่มประเทศที่ 3 เป็นผลิตภัณฑ์ผลผลิตที่ได้จากการผลิตเจลาตินที่ได้จากกระดูก (Bone Gelatin) ภายใต้งี๋งเอนไซม์ดังต่อไปนี้

(1) ได้จากโคที่มีการตรวจโรคก่อนฆ่าและมีการตรวจซาก เครื่องใน ภายหลังจากฆ่าโดยต้องไม่พบว่าเป็นโรควัวบ้าหรือสงสัยว่าเป็นโรควัวบ้า

(2) ไม่มีส่วนของกระดูกสันหลัง (vertebrae columns) ที่ได้จากโคที่มีอายุมากกว่า 30 เดือน และไม่มีส่วนของกะโหลกโค (skulls) ทุกช่วงอายุ

(3) กระดูกต้องผ่านกระบวนการทุกขั้นตอน ดังต่อไปนี้

(ก) การสกัดไขมัน (degriasing)

(ข) การสลายแร่ธาตุในสภาวะกรด (acid demineralisation)

(ค) การทำให้เป็นกรดหรือด่าง (acid or alkaline treatment)

(ง) การกรอง (filtration)

(จ) การฆ่าเชื้อโดยวิธีสเตอริไลเซชัน (sterilisation) โดยจะต้องผ่านความร้อนที่อุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 138 องศาเซลเซียส ไม่น้อยกว่า 4 วินาที

6.6 ห้ามนำเข้าเลือดโคปนและผลพลอยได้จากเลือดโค (Blood Meal and Blood By - Products) ที่ได้จากการฆ่าโคโดยการทำให้สลบ (stunning process) ด้วยวิธีการอัดอากาศหรือแก๊สเข้าไปในสมอง (injecting compressed air or gas into the cranial cavity) หรือการเจาะสมอง (pithing process) หรือวิธีการอื่นที่ทำให้สมองหรือไขสันหลังฉีกขาดและกระจาย

ทั้งนี้ การนำเข้าอาหารสัตว์ที่มาจากโคหรือมีส่วนผสมที่มาจากโคหรือผลิตภัณฑ์ที่มาจากโค ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

7. ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการนำเข้าอาหารสัตว์ซึ่งมาจากโค หรือมีส่วนผสมที่มาจากโค หรือผลิตภัณฑ์ที่มาจากโคที่มีความเสี่ยงต่อโรควัวบ้า พ.ศ. 2561

ประกาศฉบับนี้ กำหนดให้อาหารสัตว์ซึ่งได้จากโค ดังต่อไปนี้เป็นอาหารสัตว์ที่มีความเสี่ยงต่อโรควัวบ้า ต้องได้รับการตรวจรับรองแหล่งผลิตจากกรมปศุสัตว์ก่อนการนำเข้าในราชอาณาจักร

7.1 เนื้อป่น (Meat Meal)

7.2 เนื้อป่นสกัดไขมัน (Degreasing Meat Meal)

7.3 เนื้อและกระดูกป่น (Meat And Bone Meal, MBM)

7.4 กระดูกป่น (Bone Meal)

7.5 กากไขมัน (Greaves)

7.6 ไขมันสกัด (Tallow)

7.7 อนุพันธ์ของไขมันสกัด (Tallow Derivatives)

7.8 เจลาตินและคอลลาเจนที่ได้จากกระดูก (Gelatine and Collagen From Bones)

7.9 ไดแคลเซียมฟอสเฟต (Dicalcium Phosphate)

7.10 เลือดป่น (Blood Meal)

7.11 ผลพลอยได้จากเลือด (Blood By-Products Meal)

7.12 พลาสมาผง (Plasma Powder)

7.13 ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมจากโค ตาม 7.1 – 7.4 ยกเว้นผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าจากประเทศที่อยู่ในกลุ่มที่ 1 (กลุ่มประเทศที่มีความเสี่ยงต่อโรควัวบ้า น้อยมาก (Negligible Risk)) และไม่มีประวัติการเกิดโรควัวบ้ามาก่อน

โดยให้มีอายุการรับรองคราวละ 5 ปี นับแต่วันที่กรมปศุสัตว์มีหนังสือแจ้งผลการตรวจรับรอง เมื่อพ้นอายุการรับรอง หากผู้นำเข้าอาหารสัตว์ประสงค์จะนำเข้าอาหารสัตว์จากแหล่งผลิตดังกล่าว ต้องจัดให้มีการตรวจสอบและรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ดังกล่าวอีกครั้ง

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ยังไม่ได้เดินทางไปตรวจรับรองแหล่งผลิต ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์มีอำนาจสั่งผ่อนผันการนำเข้าอาหารสัตว์จากแหล่งผลิตนั้นได้ โดยให้ใช้หนังสือรับรองสุขภาพ (Certificate of Health) ที่รับรองโดยหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิตนั้นประกอบการนำเข้าทุกครั้ง จนกว่ากรมปศุสัตว์

จะให้การรับรองแหล่งผลิตนั้น และการพ่นพั้นดังกล่าวจะสิ้นสุดเมื่อแหล่งผลิตนั้นได้รับการตรวจรับรองจากเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ หรืออธิบดีกรมปศุสัตว์จะสั่งระงับการพ่นพั้น

ในการนำเข้าอาหารสัตว์ดังกล่าวข้างต้นต้องมีหนังสือรับรองสุขภาพ (Certificate of Health) โดยเป็นไปตามเงื่อนไขการนำเข้า (Requirement) ที่ประเทศไทยและประเทศคู่ค้าตกลงกันเรียบร้อยแล้วในระหว่างการเจรจาให้ใช้หนังสือรับรองสุขภาพ (Certificate of Health) แบบเดิมโดยอนุโลม

ทั้งนี้ การนำเข้าอาหารสัตว์และผลิตภัณฑ์ดังกล่าวข้างต้น อนุญาตให้นำเข้ามาเพื่อใช้สำหรับเลี้ยงสุนัขและแมว (Pet Food) เท่านั้น ยกเว้นกรณีนำเข้าจากกลุ่มประเทศที่ 1 (กลุ่มประเทศที่มีความเสี่ยงต่อโรคไวรัสน้อยมาก (Negligible Risk) และไม่มีประวัติการเกิดโรคไวรัสมาก่อนสามารถนำไปใช้สำหรับเลี้ยงสัตว์ชนิดอื่นได้ แต่ห้ามนำไปใช้สำหรับเลี้ยงสัตว์เคี้ยวเอื้อง

8. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดลักษณะ และเงื่อนไขของอาหารสัตว์ที่ห้ามนำเข้าซึ่งมีความเสี่ยงต่อโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร พ.ศ. 2563

ประกาศฉบับนี้ กำหนดห้ามนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ได้จากสุกร หรืออาหารสัตว์ที่มีส่วนผสมที่ได้จากสุกรที่มาจากประเทศที่ไม่ปลอดโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร หรือมีรายงานขององค์การสุขภาพสัตว์โลก (World Organisation for Animal Health: WOAH) ว่ามีการเกิดโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรภายในประเทศนั้น เว้นแต่กระบวนการผลิตสามารถทำลายเชื้ออหิวาต์แอฟริกาในสุกร และภายหลังกระบวนการผลิตต้องมีมาตรการหรือหลักฐานที่พิสูจน์ได้ว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าว มิได้มีโอกาสสัมผัสหรือนำมาจากแหล่งที่มีการเกิดโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร โดยโรงงานผลิตอาหารสัตว์ดังกล่าว ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและได้รับการรับรองจากเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ของหน่วยงานราชการของประเทศต้นทาง

กรณีนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ได้จากสุกร หรืออาหารสัตว์ที่มีส่วนผสมที่ได้จากสุกรจากประเทศที่ปลอดโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร โดยโรงงานผลิตอาหารสัตว์ดังกล่าว ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและได้รับการรับรองจากเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ของหน่วยงานราชการของประเทศต้นทาง

โดยกำหนดให้อาหารสัตว์ที่ได้จากสุกร ดังต่อไปนี้ มีความเสี่ยงต่อโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรที่ต้องได้รับการตรวจรับรองแหล่งผลิตจากกรมปศุสัตว์

- 8.1 เนื้อป่น (Meat Meal)
- 8.2 เนื้อป่นสกัดไขมัน (Degreasing Meat Meal)
- 8.3 เนื้อและกระดูกป่น (Meat and Bone Meal, MBM)
- 8.4 กระดูกป่น (Bone Meal)
- 8.5 ไดแคลเซียมฟอสเฟต (Dicalcium Phosphate)
- 8.6 ไขมันจากสุกร (Porcine Fats/Oils)
- 8.7 เลือดป่น (Blood Meal)
- 8.8 ผลพลอยได้จากเลือด (Blood By-Products Meal)
- 8.9 พลาสมาผง (Plasma Powder)
- 8.10 ขนสุกรป่น (Bristles Meal)

8.11 สารปรุงแต่งกลิ่นรสที่ได้มาจากสุกร (Palatability Enhancers/Flavoring Agent Innards)

8.12 อาหารสัตว์หรือผลิตภัณฑ์อื่นที่ไม่ใช่ข้อ 8.1 – 8.11 ที่ได้จากสุกรหรือมีส่วนผสมที่ได้จากสุกร ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

โดยให้มีอายุการรับรองคราวละ 5 ปี นับแต่วันที่กรมปศุสัตว์มีหนังสือแจ้งผลการตรวจรับรอง เมื่อพ้นกำหนดอายุการรับรอง หากผู้นำเข้าอาหารสัตว์ประสงค์จะนำเข้าอาหารสัตว์จากแหล่งผลิตดังกล่าว ต้องจัดให้มีการตรวจสอบและรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ดังกล่าวอีกครั้ง

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ยังไม่ได้เดินทางไปตรวจรับรองแหล่งผลิต ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์มีอำนาจสั่งผ่อนผันการนำเข้าอาหารสัตว์จากแหล่งผลิตนั้นได้ โดยให้ใช้หนังสือรับรองสุขภาพ (Certificate of Health) ที่รับรองโดยหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิตนั้นประกอบการนำเข้าทุกครั้ง จนกว่ากรมปศุสัตว์จะให้การรับรองแหล่งผลิตนั้น และการผ่อนผันดังกล่าวจะสิ้นสุดเมื่อแหล่งผลิตนั้นได้รับการตรวจรับรองจากเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ หรืออธิบดีกรมปศุสัตว์จะสั่งระงับการผ่อนผัน

การนำเข้าอาหารสัตว์ดังกล่าวข้างต้นต้องมีหนังสือรับรองสุขภาพ (Certificate of Health) โดยเป็นไปตามเงื่อนไขการนำเข้า (Requirement) ที่ประเทศไทยและประเทศคู่ค้าตกลงกันเรียบร้อยแล้วในระหว่างการเจรจาให้ใช้หนังสือรับรองสุขภาพ (Certificate of Health) แบบเดิมโดยอนุโลม

9. ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาการผ่อนผันการนำเข้าอาหารสัตว์จากแหล่งผลิตต้นทาง กรณีเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ไม่สามารถเดินทางไปตรวจรับรองแหล่งผลิตได้ พ.ศ. 2567

ในกรณีเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ไม่สามารถเดินทางไปตรวจรับรองแหล่งผลิตได้ ให้ผ่อนผันการนำเข้าอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะจากแหล่งผลิตต้นทาง โดยมีเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

9.1 หน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิตต้องมีหนังสือมายังกรมปศุสัตว์ เพื่อขอรับการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ พร้อมด้วยข้อมูลอาหารสัตว์ที่ประสงค์ขอรับการตรวจรับรอง ดังนี้

9.1.1 ข้อมูลผลิตภัณฑ์ (Product Information)

9.1.2 แผนภูมิแสดงกระบวนการผลิต (Process Flowchart)

9.1.3 หนังสือรับรองสูตร (Certificate of Formula)

9.1.4 หนังสือรับรองผลวิเคราะห์ (Certificate of Analysis)

9.2 แหล่งผลิตอาหารสัตว์ต้องได้รับการรับรองสุขอนามัยการผลิตอาหารสัตว์จากหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต ให้เป็นไปตามหลักสุขอนามัยและปลอดภัยต่อสุขภาพสัตว์ พร้อมแนบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องมายังกรมปศุสัตว์

9.3 เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์อาจใช้วิธีการตรวจโดยการสนทนาแบบเห็นภาพ (Virtual Audit) ที่อธิบดีกรมปศุสัตว์กำหนด เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย รวมถึงการขอภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตโดยส่งมาทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรือทางแอปพลิเคชัน

9.4 เมื่อเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์พิจารณาการดำเนินการตามข้อ 9.1 9.2 และ 9.3 แล้วให้คณะกรรมการกักกันการตรวจประเมินแหล่งผลิตเพื่อการนำเข้าอาหารสัตว์จากต่างประเทศที่กองควบคุมอาหารและยาสัตว์แต่งตั้งพิจารณาผลการตรวจประเมินโรงงานผลิตอาหารสัตว์ต่างประเทศ และให้อธิบดี

กรมปศุสัตว์หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมปศุสัตว์มอบหมายผ่อนผันการนำเข้าต่อไป ทั้งนี้ การผ่อนผันการนำเข้าอาหารสัตว์ จะสิ้นสุดเมื่อแหล่งผลิตนั้นได้รับการรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากกรมปศุสัตว์ หรืออธิบดีกรมปศุสัตว์จะสั่งระงับการผ่อนผัน

บทที่ 3 เงื่อนไขการนำเข้าอาหารสัตว์มายังประเทศไทย (Import Requirements for the importation of animal feed into Thailand)

เงื่อนไขการนำเข้าอาหารสัตว์ใช้ในการเจรจาตกลงรูปแบบหนังสือรับรองสุขภาพ (Certificate of Health) เพื่อประกอบการนำเข้าอาหารสัตว์มายังประเทศไทย โดยมีการกำหนดเงื่อนไขการนำเข้าอาหารสัตว์แยกเป็นแต่ละชนิดอาหารสัตว์ (ภาคผนวก ก) ซึ่งมีหัวข้อพิจารณา ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์นำเข้า ได้แก่

- ชื่อและที่อยู่ของผู้ส่งออก (Name and address of Consignor)
- ชื่อและที่อยู่ของผู้นำเข้า (Name and address of Consignee)
- หมายเลขหนังสือรับรองสุขภาพ (Reference No. of Certificate of Health)
- ประเทศของโรงงานผู้ผลิต (Country of Origin)
- ประเทศปลายทาง (Country of Destination)
- ชื่อและที่อยู่โรงงานผู้ผลิต (Name and address of Place of Origin)
- ชื่อและที่อยู่สถานที่ปลายทาง (Name and address of Place of Destination)
- ชื่อและที่อยู่สถานที่ส่งออก (Name and address of Place of Loading)
- วันที่ส่งออก (Date of Departure)
- พาหนะขนส่ง (Means of Transport (flight no./vessel name/road vehicle/railway))
- หมายเลขใบแจ้งหนี้ (Invoice Number)
- รายละเอียดชนิดสินค้า (Description of Commodity (trade name, type of products))
- พิกัดสินค้า (Commodity Code (HS Code))
- น้ำหนักสุทธิของสินค้า (Net Weight)
- จำนวนและประเภทของหีบห่อสินค้า (Number and Type of Packages)
- หมายเลขตู้และหมายเลขซีล (Number of Container and Seal Number)
- หมายเลขชุดการผลิตและวันที่ผลิต (Lot/Batch Production Reference Number and Date of Production)
- ชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขรับรองโรงงาน (Names and addresses and registered number of the approved manufacturer)
- ลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่รับผิดชอบ วันที่ลงนาม หน่วยงาน และตราประทับของหน่วยงาน (Signed of Official Veterinarian Name, date, authorized organization stamp)

2. เงื่อนไขที่เกี่ยวกับแหล่งที่มาของสินค้า (The origin of goods)

เป็นการระบุเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับแหล่งที่มาของผลิตภัณฑ์มาจากประเทศ พื้นที่ หรือคอมพาร์ทเมนต์ที่ปลอดภัยจากโรคระบาดสัตว์ โดยใช้กระบวนการผลิตที่ป้องกันการปนเปื้อนข้ามจากเชื้อโรคระบาดสัตว์ โดยสัตว์ที่นำมาผลิตต้องเกิด เลี้ยง และฆ่าในประเทศที่ส่งออก หรือมีการนำเข้ามายังประเทศผู้ส่งออกเป็นไปตามกฎหมายของประเทศผู้ส่งออกและประเทศไทย เป็นต้น

3. เงื่อนไขที่เกี่ยวกับแหล่งที่มาของวัตถุดิบ (The origin of raw materials)

เป็นการระบุเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับวัตถุดิบที่นำมาผลิตอาหารสัตว์ ต้องมาจากสัตว์ที่ผ่านการตรวจก่อนฆ่าที่โรงฆ่าสัตว์และผลการตรวจเหมาะต่อการบริโภคของมนุษย์แต่ไม่นำมาให้มนุษย์บริโภคด้วยเหตุผลทางการค้า หรือถูกปฏิเสธว่าไม่เหมาะต่อการบริโภคของมนุษย์แต่ไม่มีอาการของโรคติดต่อจากสัตว์หรือมนุษย์ นอกจากนี้วัตถุดิบอาหารสัตว์ดังกล่าวต้องมาจากสัตว์ที่มีสุขภาพดี ไม่แสดงอาการของโรคติดต่อที่ต้องแจ้งต่อหน่วยงานภาครัฐ เป็นต้น

4. เงื่อนไขที่เกี่ยวกับโรงงานผลิตและกระบวนการผลิต (The establishments and processing for the production)

เป็นการระบุเงื่อนไขของกระบวนการเตรียม ผลิต และเก็บรักษาอาหารสัตว์ ในโรงงาน ผลิตที่ผ่านการรับรองและกำกับดูแลโดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐ รวมถึงกระบวนการผลิตจะต้องมีสุขอนามัยที่ดี สามารถป้องกันการปนเปื้อนข้ามจากอันตรายด้านกายภาพ เคมี และชีวภาพ ตลอดกระบวนการผลิตและการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ในคลังสินค้าได้ มีการกำหนดรายละเอียดอุณหภูมิและเวลาหรือวิธีอื่นใด ที่ทำให้มั่นใจได้ว่าสามารถทำลายเชื้อโรคจากสัตว์หรือเชื้อจุลินทรีย์ก่อโรคได้ นอกจากนี้ ผลิตภัณฑ์ต้องผ่านการสุ่มเก็บตัวอย่างอาหารสัตว์ที่โรงงานผลิตอย่างน้อย 5 ตัวอย่างต่อหนึ่งชุดการผลิตที่ส่งออก เพื่อตรวจวิเคราะห์หาเชื้อจุลินทรีย์ก่อโรค เช่น เชื้อซัลโมเนลลา (Salmonella) เชื้อเอนเทอโรแบคทีเรีย (Enterobacteriaceae) ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ผลิตภัณฑ์สุดท้ายจะถูกรับรองในบรรจุภัณฑ์ใหม่และเก็บรักษาไว้ในสถานที่ปิดมิดชิด ในกรณีขนส่งอาหารสัตว์ประเภทบักโคลโดยใช้ตู้คอนเทนเนอร์ และวิธีการขนส่งอื่น ภาชนะบรรจุต้องผ่านการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโดยสารฆ่าเชื้อที่ผ่านการรับรองก่อนการนำไปใช้บรรจุผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

5. เงื่อนไขที่เกี่ยวกับการขนส่ง (Transportation)

เป็นการระบุเงื่อนไขในการขนส่งอาหารสัตว์ที่จะส่งมายังประเทศไทยโดยตรง หรือขนส่งมายังประเทศไทยผ่านประเทศที่สาม โดยบรรจุภัณฑ์ต้องปิดสนิทและผ่านการปิดผนึกโดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐของประเทศผู้ส่งออก พาหนะหรือตู้คอนเทนเนอร์ที่ใช้ในการขนส่งผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออกต้องผ่านการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อก่อนการขนส่ง เป็นต้น

บทที่ 4 แนวทางการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศ

แนวทางการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศ แบ่งเป็น 2 แนวทางขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของประเทศผู้ผลิตและตามที่อธิบดีกรมปศุสัตว์กำหนด ดังนี้

1. การตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศแบบรายโรงงาน (Establishment audit)

เป็นการตรวจประเมินเฉพาะแหล่งผลิตและขอบข่ายอาหารสัตว์นั้น ๆ ตามที่ได้รับแจ้งความประสงค์จากหนังสือราชการของหน่วยงานที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิตและกรมปศุสัตว์อนุมัติเห็นชอบให้ดำเนินการตรวจประเมินแหล่งผลิตจากต่างประเทศแบบรายโรงงาน และอนุญาตให้นำเข้าอาหารสัตว์ตามชนิดและขอบข่ายที่กรมปศุสัตว์ให้การรับรองเฉพาะแหล่งผลิตนั้น ๆ

การตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ ณ ประเทศผู้ผลิต (Onsite audit) กรมปศุสัตว์อนุมัติให้ผู้ตรวจประเมินเดินทางไปตรวจประเมินจริง ณ แหล่งผลิตต้นทาง หากผ่านการตรวจประเมินและได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์ จะมีอายุการรับรองคราวละ 5 ปี นับแต่วันที่กรมปศุสัตว์มีหนังสือแจ้งผลการตรวจรับรอง

กรณีที่เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ไม่สามารถเดินทางไปตรวจประเมินแหล่งผลิตได้ สามารถดำเนินการผ่อนผันการนำเข้าตามขั้นตอนที่กำหนดในประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาการผ่อนผันการนำเข้าอาหารสัตว์จากแหล่งผลิตต้นทาง กรณีเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ไม่สามารถเดินทางไปตรวจรับรองแหล่งผลิตได้ พ.ศ. 2567 โดยกรมปศุสัตว์อาจพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการตรวจประเมินโดยใช้วิธีการสนทนาแบบเห็นภาพ (Virtual Audit) หากผ่านการตรวจประเมินและดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดแล้ว กรมปศุสัตว์จะผ่อนผันการนำเข้าอาหารสัตว์นั้น ๆ ทั้งนี้การผ่อนผันการนำเข้าอาหารสัตว์จะสิ้นสุดเมื่อแหล่งผลิตนั้นได้รับการรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากกรมปศุสัตว์ หรืออธิบดีกรมปศุสัตว์จะสั่งระงับการผ่อนผัน

2. การตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศแบบรายระบบ (System audit)

เป็นการตรวจประเมินการกำกับดูแลของหน่วยงานราชการของประเทศผู้ผลิตในด้านปศุสัตว์และด้านอาหารสัตว์ รวมถึงการประเมินกระบวนการผลิตและการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ของผู้ผลิตอาหารสัตว์ ณ แหล่งผลิตอาหารสัตว์ต้นทาง (Onsite audit) หรือตามที่กรมปศุสัตว์กำหนดให้ดำเนินการ โดยเลือกตัวแทนแหล่งผลิตอาหารสัตว์เพื่อตรวจประเมิน ซึ่งต้องครอบคลุมทุกขอบข่ายอาหารสัตว์และชนิดสัตว์ตามแหล่งผลิตอาหารสัตว์ที่แจ้งความประสงค์ขอรับรองแบบรายระบบ การเดินทางไปตรวจประเมิน ณ แหล่งผลิตอาหารสัตว์ต้นทางจะครอบคลุมถึงการเข้าตรวจประเมินโรงฆ่าสัตว์ โรงงานผลิตอาหารสัตว์ที่ได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์อาหารสัตว์ และด่านตรวจสอบอาหารสัตว์ของภาครัฐ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หากผ่านการตรวจประเมิน กรมปศุสัตว์จะให้การรับรองคราวละ 5 ปี นับแต่วันที่กรมปศุสัตว์มีหนังสือแจ้งผลการตรวจรับรองและอนุญาตให้นำเข้าอาหารสัตว์ตามขอบข่ายอาหารสัตว์และชนิดสัตว์ที่กรมปศุสัตว์ให้การรับรอง

ส่วนที่ 2 การตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ชนิดโปรตีนแปรรูปจากสัตว์ปีกจากต่างประเทศ แบบรายโรง บทที่ 1 ขอบข่ายอาหารสัตว์ชนิดโปรตีนแปรรูปจากสัตว์ปีกที่ต้องตรวจประเมินแหล่งผลิตจากต่างประเทศ

โปรตีนแปรรูปจากสัตว์ปีก คือโปรตีนแปรรูปจากสัตว์ (Processed Animal Proteins; PAPs) ชนิดหนึ่งที่ได้จากการนำชิ้นส่วนต่าง ๆ หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสัตว์ปีกผ่านการตรวจก่อนฆ่าที่โรงฆ่าสัตว์และผลการตรวจเหมาะต่อการบริโภคของมนุษย์แต่ไม่นำมาให้มนุษย์บริโภคด้วยเหตุผลทางการค้า หรือถูกปฏิเสธว่าไม่เหมาะต่อการบริโภคของมนุษย์แต่ไม่มีอาการของโรคติดต่อจากสัตว์หรือมนุษย์ เช่น เนื้อ เศษเนื้อ ขน กระดูก เลือดมาผ่านการแปรรูปด้วยกระบวนการที่เหมาะสม เพื่อให้ได้เป็นแหล่งโปรตีนที่มีคุณภาพและมีคุณค่าทางโภชนาการสูง สามารถนำมาใช้เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ได้

สำหรับประเทศไทยมีการผลิตโปรตีนแปรรูปจากสัตว์ปีกเพื่อนำมาใช้เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ แต่ยังมีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในประเทศ จึงจำเป็นต้องมีการนำเข้าโปรตีนแปรรูปจากสัตว์ปีกจากแหล่งผลิตต่างประเทศ และเพื่อป้องกันโรคระบาดที่สำคัญในสัตว์ปีกซึ่งได้แก่ โรคไข้หวัดนก จึงต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการนำเข้าอาหารสัตว์ที่ได้จากสัตว์ปีก ตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดลักษณะและเงื่อนไขของอาหารสัตว์ที่ห้ามนำเข้าซึ่งมีความเสี่ยงต่อโรคไข้หวัดนก พ.ศ. 2560 โดยกำหนดแหล่งที่มาของสัตว์ปีกและเงื่อนไขของกระบวนการผลิตที่เหมาะสมเพื่อป้องกันโรคไข้หวัดนก

ทั้งนี้ การนำเข้าอาหารสัตว์ที่มาจากสัตว์ปีก หรือมีส่วนผสมของสัตว์ปีก หรือผลิตภัณฑ์ที่มาจากสัตว์ปีก จะต้องได้รับการตรวจประเมินแหล่งผลิตจากกรมปศุสัตว์ก่อนการนำเข้าอาหารสัตว์ ซึ่งตามประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการนำเข้าอาหารสัตว์ที่มาจากสัตว์ปีก หรือมีส่วนผสมของสัตว์ปีก หรือผลิตภัณฑ์ที่มาจากสัตว์ปีกที่มีความเสี่ยงต่อโรคไข้หวัดนก พ.ศ. 2560 ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะที่ต้องตรวจรับรองแหล่งผลิต พ.ศ. 2560 และประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะที่ต้องตรวจรับรองแหล่งผลิต (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563 กำหนดให้อาหารสัตว์ที่มาจากสัตว์ปีก ดังต่อไปนี้ มีความเสี่ยงต่อโรคไข้หวัดนกและต้องได้รับการตรวจรับรองแหล่งผลิตจากต่างประเทศ ได้แก่

1. เนื้อสัตว์ปีกป่น (Poultry Meal) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสัตว์ปีก โดยผ่านกระบวนการผลิตที่เหมาะสม ไม่รวมถึงเลือด ขนสัตว์ปีก หัว เท้า ลำไส้ เว้นแต่ที่ป่นมาจากกระบวนการผลิตในปริมาณที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ (Animal protein derived from poultry, which have been treated with appropriated processing. It does not include blood, feathers, heads, feet, and intestine unless unavoidable contaminating level during processing)

2. ผลพลอยได้จากสัตว์ปีกป่น (Poultry By - Products Meal) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสัตว์ปีก โดยผ่านกระบวนการผลิตที่เหมาะสม ไม่รวมถึงขนสัตว์ปีก เว้นแต่ที่ป่นมาจากกระบวนการผลิตในปริมาณที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ (Animal protein derived from poultry, which have been treated with appropriated processing. It does not include feather unless unavoidable contaminating level during processing)

3. ขนสัตว์ปีกป่น (Feather Meal) หมายถึง ขนสัตว์ปีกจำพวก นก ไก่ เป็ด ห่านป่น ที่จะใช้เป็นวัตถุดิบ ในอาหารสัตว์ และจะต้องทำขึ้นตามกระบวนการย่อยภายใต้ความดันอุณหภูมิและเวลาที่เหมาะสม (Feathers derived from birds, chickens, ducks, and geese which have been treated with hydrolyzing process under appropriated temperature, pressure and time and grinding to be used as raw material in animal feed)

4. เลือดสัตว์ปีกป่นหรือผลิตภัณฑ์จากเลือดป่น (Poultry Blood Meal or Blood By - Products Meal) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือดหรือเม็ดเลือดของสัตว์ปีก โดยเลือดหรือเม็ดเลือดดังกล่าวต้องสะอาด ไม่รวมถึงขน สิ่งตกค้างทั้งในกระเพาะ และปัสสาวะ เว้นแต่ที่ปนมาจากกระบวนการผลิตในปริมาณที่ไม่อาจ หลีกเลี่ยงได้ แล้วมาผ่านกระบวนการผลิตที่เหมาะสม (Poultry Blood Meal and Blood By - Products Meal produced from clean, fresh poultry blood, exclusive of all extraneous materials such as feather, and digestive contents, except as might occur unavoidably in good processing practices which have been treated with appropriated processing)

5. พลาสมาผง (Poultry Plasma Powder) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากของเหลวหลังจากการแยกเม็ด เลือดแดงและเม็ดเลือดขาวของเลือดสัตว์ปีก แล้วมาผ่านกระบวนการที่เหมาะสม (Poultry Plasma Power has been separated away from the cellular matter (red and white blood cells) of fresh poultry whole blood which has been treated with appropriated processing)

6. ไข่ผง (Egg Powder) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากไข่รวมหรือไม่รวมเปลือก ไข่แดง หรือไข่ขาว แล้ว มาผ่านกระบวนการผลิตที่เหมาะสม (Egg powder is made from whole eggs with or without shells, egg yolks, or egg whites by using appropriated processing)

7. ไขมันจากสัตว์ปีก (Poultry Fats/Oils) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเนื้อเยื่อสัตว์ปีกในกระบวนการ แปรรูปหรือการสกัด ซึ่งประกอบไปด้วยกลีเซอไรด์เอสเทอร์ของกรดไขมันและไม่มีการเติมกรดไขมันอิสระหรือ สารอื่นใดที่ได้จากไขมันเพิ่มเติม (Poultry Fats/ Oils is obtained from the tissues poultry in processes of rendering or extracting. It consists predominately of glyceride esters of fatty acids and contains no additions of free fatty acids or other materials obtained from fats)

8. สารปรุงแต่งกลิ่นรสที่ได้จากสัตว์ปีก (Poultry Palatability Enhancer/Flavoring Agent Innards) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากอวัยวะสัตว์ปีกซึ่งผ่านกระบวนการผลิตที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มความน่ากินใน อาหารสัตว์ (Palatability Enhancers/ Flavoring Agent Innards obtained from the poultry derived proteins, which have been treated with appropriated processing. These provide desirable tasted, smell, and flavor in animal feed)

บทที่ 2 ภาพรวมขั้นตอนการดำเนินการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ชนิดโปรตีนแปรรูปจากสัตว์ปีกจากต่างประเทศ แบบรายโรง

การตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศ แบบรายโรง (Establishment audit) สามารถแบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การดำเนินการก่อนการตรวจประเมิน

หน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิตมีหนังสือเชิญตรวจเพื่อขอรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ (Invitation Letter from Competent Authority/Embassy) มาয়ักรมปศุสัตว์ โดยเนื้อหาของจดหมายระบุ ขอบข่ายชนิดของอาหารสัตว์ที่ประสงค์ขอรับการตรวจรับรอง รวมถึงชนิดของสัตว์ที่นำมาใช้ผลิตเป็นอาหารสัตว์ ดังกล่าว พร้อมแนบหนังสือเชิญตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากบริษัทผู้ผลิต (Invitation Letter from Exporter/Manufacturer) ซึ่งกรมปศุสัตว์จะพิจารณาอบหมายให้กองควบคุมอาหารและยาสัตว์ตรวจสอบ ความถูกต้องของรายละเอียดในหนังสือเชิญฯ จากนั้นจะดำเนินการประสานขอเอกสารของแหล่งผลิตอาหารสัตว์ที่ประสงค์จะตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์เพิ่มเติม ได้แก่

- 1.1 ข้อมูลผลิตภัณฑ์ (Product Information)
- 1.2 แผนภูมิแสดงกระบวนการผลิต (Process Flowchart)
- 1.3 หนังสือรับรองสูตร (Certificate of Formula; COF)
- 1.4 หนังสือรับรองผลการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ (Certificate of Analysis; COA)

เมื่อหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิตหรือผู้ประสานงานหลักได้จัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมมายักรมปศุสัตว์ กองควบคุมอาหารและยาสัตว์จะตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร และเสนอกรมปศุสัตว์ พิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดส่งแบบสอบถาม (Questionnaire) ไปยังหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต เพื่อทำการตอบแบบสอบถามประเมินความเสี่ยงในการนำเข้าอาหารสัตว์ชนิดนั้น ๆ ก่อนการดำเนินการในขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้ ในกรณีที่อาหารสัตว์ที่ขอตรวจรับรองเคยมีการนำเข้าจากประเทศที่เคยนำเข้าอาหารสัตว์ที่ต้องได้รับการตรวจรับรองมาก่อน ให้ยกเว้นการจัดส่งแบบสอบถามไปยังหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต

เมื่อภาครัฐของประเทศผู้ผลิตตอบกลับแบบสอบถาม และกองควบคุมอาหารและยาสัตว์พิจารณา คำตอบของแบบสอบถามแล้ว หากคำตอบในแบบสอบถามดังกล่าวครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่กำหนดจะเสนอกรมปศุสัตว์ลงนามหนังสือตอบกลับผลการพิจารณา พร้อมกำหนดช่วงเวลาในการตรวจประเมินแหล่งผลิต และจัดส่งแบบสอบถามก่อนการตรวจประเมินแหล่งผลิต (Pre-Onsite Questionnaire) เพื่อให้หน่วยงานราชการและผู้ผลิตต้นทางดำเนินการตอบกลับก่อนช่วงเวลาที่กำหนดให้มีการตรวจประเมิน

ระหว่างการดำเนินการตอบแบบสอบถามก่อนการตรวจประเมินแหล่งผลิต (Pre-Onsite Questionnaire) กองควบคุมอาหารและยาสัตว์จัดทำหนังสือขออนุมัติดำเนินการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ เสนอกรมปศุสัตว์ ผ่านกองความร่วมมือด้านการปศุสัตว์ระหว่างประเทศ โดยกำหนดรายชื่อคณะผู้ตรวจประเมิน ช่วงเวลาในการตรวจประเมิน และวิธีการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์

กรณีขอตรวจประเมินเพื่อเพิ่มขอบข่ายการรับรอง ให้ดำเนินการพิจารณาประเภทและชนิดของอาหารสัตว์รวมถึงชนิดสัตว์ (Species) หากเป็นชนิดสัตว์เดียวกันกับที่เคยได้รับการรับรองไปก่อนหน้านี้แล้ว ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีที่เคยมีการนำเข้าจากประเทศที่เคยนำเข้าอาหารสัตว์ที่ต้องได้รับการตรวจรับรองมาก่อน โดยให้ยกเว้นการจัดส่งแบบสอบถามไปยังหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต ทั้งนี้ หากเป็นชนิดสัตว์คนละชนิด และเนื้อหาแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อประเมินความเสี่ยงในการนำเข้าอาหารสัตว์ชนิดนั้น ๆ ครั้งก่อนไม่ครอบคลุมถึงชนิดสัตว์ที่ขอเพิ่มขอบข่ายใหม่ ให้ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถาม (Questionnaire) ให้ครอบคลุมชนิดสัตว์ดังกล่าว เพื่อประเมินความเสี่ยงก่อนการดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ไม่สามารถเดินทางไปตรวจประเมิน ณ แหล่งผลิตได้ กรมปศุสัตว์สามารถให้ความเห็นชอบให้ดำเนินการตรวจประเมินโดยการสนทนาแบบเห็นภาพ (Virtual Audit) โดยการดำเนินการก่อนการตรวจประเมินต้องดำเนินการเช่นเดียวกับการตรวจประเมิน ณ แหล่งผลิต (Onsite Audit)

2. การดำเนินการระหว่างการตรวจประเมิน

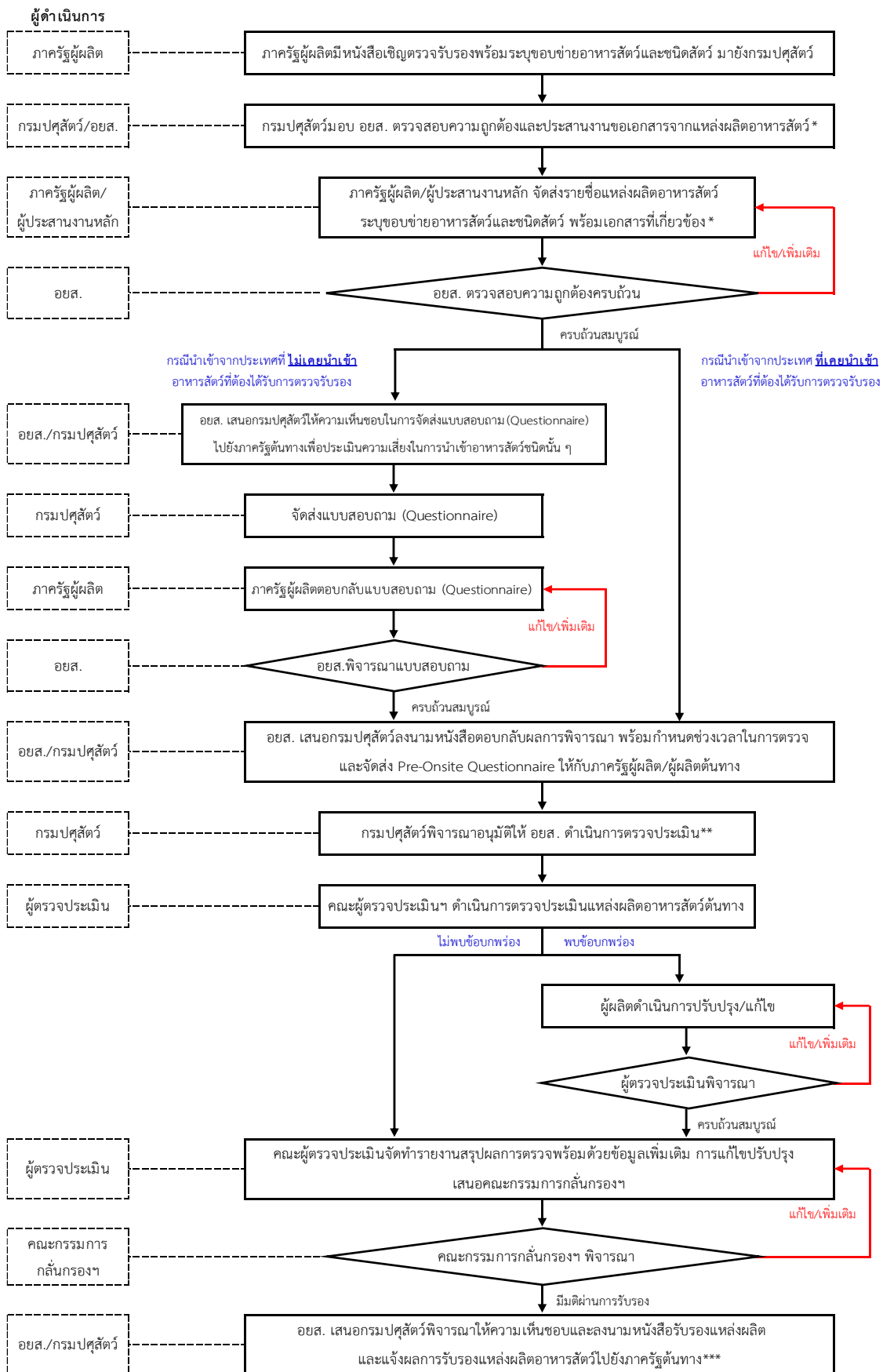
ผู้ตรวจประเมินดำเนินการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ตามรูปแบบการตรวจประเมินที่กรมปศุสัตว์อนุมัติให้ดำเนินการ โดยการตรวจประเมินจะแบ่งเป็น การตรวจสอบเอกสารในภาพรวม การตรวจประเมินสถานที่ ตรวจสอบความเสี่ยงในการผลิต การประเมินวิธีการควบคุมป้องกันโรคที่อาจเกิดจากอาหารสัตว์หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสัตว์ที่มีความเสี่ยงต่อโรค

3. การดำเนินการหลังการตรวจประเมิน

ภายหลังจากการตรวจประเมิน คณะผู้ตรวจประเมินจะดำเนินการสรุปผลการตรวจประเมินเบื้องต้น พร้อมแจ้งผู้ประสานงานหลักของโรงงานผลิตต้นทางเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขในกรณีที่พบข้อบกพร่อง หากผู้ผลิตต้นทางดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว คณะผู้ตรวจประเมินจัดทำรายงานสรุปผลการตรวจประเมิน พร้อมข้อมูลเพิ่มเติม รวมถึงรายละเอียดการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่อคณะกรรมการกั่นกรองการตรวจประเมินแหล่งผลิตเพื่อการนำเข้าอาหารสัตว์จากต่างประเทศ เพื่อพิจารณาผลการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ต่างประเทศ หากคณะกรรมการกั่นกรองฯ มีมติให้ผ่านการตรวจประเมิน กองควบคุมอาหารและยาสัตว์จะดำเนินการเสนอหนังสือแจ้งผลการตรวจประเมินต่ออธิบดีกรมปศุสัตว์เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และลงนามในหนังสือรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ถึงหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิตต่อไป

สำหรับการตรวจประเมิน ณ แหล่งผลิต (Onsite Audit) หากผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกั่นกรองจะเป็นการรับรองโดยมีอายุคราวละ 5 ปี กรณีตรวจประเมินโดยการสนทนาแบบเห็นภาพ (Virtual Audit) จะเป็นการผ่อนผันการนำเข้า โดยการผ่อนผันจะสิ้นสุดเมื่อได้รับการตรวจรับรองแหล่งผลิตจากกรมปศุสัตว์ หรืออธิบดีกรมปศุสัตว์จะสั่งระงับการผ่อนผัน

ภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศแบบรายโรง

หมายเหตุ *ข้อมูลผลิตภัณฑ์ (Product information) แผนภูมิแสดงกระบวนการผลิต (Process flowchart) หนังสือรับรองสูตร (COF) หนังสือรับรองผลวิเคราะห์ (COA)

**กรมปศุสัตว์กำหนดผู้ตรวจประเมิน ช่วงเวลา และรูปแบบการตรวจรับรอง ณ ประเทศผู้ผลิต (Onsite) หรือตรวจโดยการสนทนาแบบเห็นภาพ (Virtual) เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

***กรณีตรวจประเมิน ณ ประเทศผู้ผลิต (Onsite) ให้การรับรองการนำเข้ามีอายุคราวละ 5 ปี กรณีตรวจโดยการสนทนาแบบเห็นภาพ (Virtual) เป็นการผ่อนผันการนำเข้า และจะสิ้นสุดเมื่อได้รับการตรวจรับรองแหล่งผลิตจากกรมปศุสัตว์ หรืออธิบดีกรมปศุสัตว์จะสั่งระงับการผ่อนผัน

บทที่ 3 การดำเนินการก่อนการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศ

การดำเนินการก่อนการตรวจประเมิน มีแนวทางการดำเนินการดังนี้

1. การจัดทำหนังสือเชิญตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ก่อนการนำเข้า (Invitation Letter from Competent Authorities; CA/Embassy)

หน่วยงานราชการของประเทศผู้ผลิตจัดทำหนังสือเชิญตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ฉบับภาษาอังกฤษมายังกรมปศุสัตว์ โดยหนังสือเชิญประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

- ชื่อและที่อยู่ของแหล่งผลิตอาหารสัตว์ที่ประสงค์จะขอตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิต (Name and Address of Establishment)

- ชื่อผู้นำเข้าอาหารสัตว์ (Name of Importer) ที่ประสงค์จะนำเข้าอาหารสัตว์จากแหล่งผลิตที่ผ่านการตรวจรับรอง

- ชนิดของอาหารสัตว์ (Type of Products) ที่ประสงค์ขอรับการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิต รวมถึงชนิดของสัตว์ที่นำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต

กรณีเป็นการตรวจประเมิน ณ ประเทศผู้ผลิต (Onsite Audit) ให้ระบุผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการตรวจประเมินในหนังสือเชิญตรวจประเมินฯ

พร้อมแนบหนังสือเชิญตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ของบริษัทผู้ผลิตแต่ละแห่ง (Invitation Letter from Exporter/Manufacturer) โดยจัดทำหนังสือเชิญฯ ฉบับภาษาอังกฤษระบุรายละเอียดสำคัญ ดังนี้

- ชื่อและที่อยู่ของแหล่งผลิตอาหารสัตว์ที่ประสงค์จะขอตรวจรับรอง (Name and Address of Establishment)

- ชนิดของอาหารสัตว์ (Type of Products) ที่ประสงค์ขอรับการตรวจรับรอง รวมถึงชนิดของสัตว์ที่นำมาใช้ผลิตเป็นอาหารสัตว์ และชื่อทางการค้าของอาหารสัตว์ (Type of Products and Commercial Name)

- รายละเอียดของผู้ประสานงานหลัก (Key Contact Person) ในการตรวจประเมิน ได้แก่ ชื่อ สกุล ตำแหน่ง หมายเลขโทรศัพท์ และที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail Address) ซึ่งผู้ประสานงานหลักอาจเป็นบริษัทผู้ผลิตอาหารสัตว์ต้นทาง หรือผู้นำเข้าอาหารสัตว์ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับระบบการดำเนินการของแต่ละประเทศ

กรณีเป็นการตรวจประเมิน ณ ประเทศผู้ผลิต (Onsite Audit) ให้ระบุผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการตรวจประเมินในหนังสือเชิญตรวจประเมินฯ

ทั้งนี้ หากบริษัทผู้นำเข้าเป็นผู้ประสานงานหลัก บริษัทผู้นำเข้าสามารถจัดทำหนังสือเชิญตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ โดยจัดทำหนังสือฉบับภาษาอังกฤษหรือภาษาไทย ระบุเหตุผลและความจำเป็นในการนำเข้าอาหารสัตว์นั้น ๆ (Invitation Letter and Import Intention from Importer) และใช้เป็นเอกสารประกอบเพื่อเสนอกรมปศุสัตว์พิจารณาต่อไป

2. การประสานงานแหล่งผลิตต้นทางเพื่อขอเอกสารเพิ่มเติมสำหรับการตรวจประเมิน

เมื่อกรมปศุสัตว์ได้รับหนังสือเชิญตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์แล้ว จะพิจารณามอบหมายให้กองควบคุมอาหารและยาสัตว์ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือเชิญฯ และเอกสารแนบและประสานงานกับหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต และ/หรือผู้ประสานงานหลักตามที่ระบุในหนังสือเชิญตรวจประเมินเพื่อขอให้จัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมมายังกรมปศุสัตว์เพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

2.1 ข้อมูลผลิตภัณฑ์ (Product Information) ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้

2.1.1 ชื่อทางการค้า (Commercial name of the product)

2.1.2 คำอธิบายประเภทและคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ (Description of the type and characteristics of the product)

2.1.3 ลักษณะและจุดประสงค์การใช้งาน เช่น ใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตอาหารสุนัขและแมว เป็นต้น (Usage purpose and target animal species the feed)

2.1.4 ข้อมูลส่วนประกอบของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต เช่น หัว, ใส้, ขนสัตว์ปีก และอื่นๆ (Composition of raw material e.g., heads, gut, intestine, poultry feathers, etc.)

2.1.5 ประเภทบรรจุภัณฑ์ และขนาด (Type and Size of Packaging)

2.1.6 คุณลักษณะทางเคมี (คุณค่าทางโภชนา) ต้องสอดคล้องกับคุณภาพหรือมาตรฐานของวัตถุดิบอาหารสัตว์ซึ่งได้กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ประเภทวัตถุดิบ พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ประเภทวัตถุดิบ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559 และประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ประเภทวัตถุดิบ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2564 รวมถึงระบุชนิดและปริมาณของสารถนอมคุณภาพอาหารสัตว์ (Antioxidant/Feed Preservative) และวัตถุเจือปนในอาหารสัตว์ (Feed Additive) โดยการกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานทางเคมีของอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ประเภทวัตถุดิบที่ได้จากสัตว์ปีก ตามตารางที่ 2

2.1.7 คุณลักษณะทางจุลชีววิทยา (Microbiological characteristics) เช่น เชื้อซัลโมเนลลา (*Salmonella* spp.) เชื้อแบคทีเรีย (Total Bacteria Count) เชื้อรา (Total Yeast and Mold Count) และเชื้อเอนเทอโรแบคทีเรีย (*Enterobacteriaceae*) ซึ่งการกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานทางจุลชีววิทยาของอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ประเภทวัตถุดิบที่ได้จากสัตว์ปีก ตามตารางที่ 3

2.1.8 อายุการเก็บรักษาอาหารสัตว์ชนิดดังกล่าว (Shelf life of the specified type of animal feed)

2.1.9 ชื่อและที่อยู่ (สถานที่ตั้ง) ของโรงงานผลิตอาหารสัตว์ (Name and address (location) of the animal feed manufacturing plant)

ตารางที่ 2 แสดงคุณภาพหรือมาตรฐานทางเคมีของอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ประเภทวัตถุดิบที่ได้จากสัตว์ปีก

ชนิดวัตถุดิบ	คุณภาพมาตรฐาน (ตามอัตราส่วนร้อยละของน้ำหนักวัตถุดิบ)					ค่าการย่อยได้ของโปรตีนโดยเปปซิน ไม่น้อยกว่า ร้อยละของโปรตีน
	โปรตีน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ	ไขมัน ไม่มากกว่า ร้อยละ	กาก ไม่มากกว่า ร้อยละ	ความชื้น ไม่มากกว่า ร้อยละ	เถ้า ไม่มากกว่า ร้อยละ	
เนื้อสัตว์ปีกปน*	55	15	4	10	25	82
ผลพลอยได้จากสัตว์ปีกปน*	40	18	4	10	30	82
ขนสัตว์ปีกปน	80	8	1.5	11	4	70**/60***
เลือดปน หรือผลิตภัณฑ์จากเลือดปน	85	-	2	10	5	-
พลาสมาฟง	70	-	-	7	18	-

หมายเหตุ * ระดับสารกันหืนไม่เกินร้อยละ 0.05 ของน้ำหนัก

** กรณีไม่ใช้สารช่วยย่อย (enzyme) ในขบวนการผลิตให้มีค่าการย่อยได้ของโปรตีนโดยเปปซิน (Pepsin Digestibility) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของโปรตีน

*** กรณีใช้สารช่วยย่อย (enzyme) ในขบวนการผลิตให้มีค่าการย่อยได้ของโปรตีนโดยเปปซิน (Pepsin Digestibility) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของโปรตีน

ตารางที่ 3 แสดงการกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานทางจุลชีววิทยาของอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ ประเภทวัตถุดิบที่ได้จากสัตว์ปีก

ชนิดจุลินทรีย์	คุณภาพมาตรฐาน
เชื้อซัลโมเนลลา (<i>Salmonella</i> spp.)*	ต้องตรวจไม่พบ
เชื้อแบคทีเรีย (Total Bacteria Count)*	ไม่มากกว่า 8×10^6 CFU/g
เชื้อรา (Total Yeast and Mold Count)*	ไม่มากกว่า 1×10^5 CFU/g
เชื้อเอนเทอโรแบคทีเรีย (<i>Enterobacteriaceae</i>)**	n=5, c=2, m=10, M=300 CFU/g

หมายเหตุ * อ้างอิงตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดลักษณะของอาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพ พ.ศ. 2559

** อ้างอิงตามเงื่อนไขการนำเข้าอาหารสัตว์มายังประเทศไทย โดยกำหนดให้สุ่มตัวอย่างอาหารสัตว์เพื่อตรวจวิเคราะห์เชื้อเอนเทอโรแบคทีเรียจำนวน 5 ตัวอย่าง ซึ่งผลการตรวจวิเคราะห์ทุกตัวอย่างต้องมีเชื้อเอนเทอโรแบคทีเรียไม่เกิน 300 CFU/g และสามารถพบเชื้อเอนเทอโรแบคทีเรียอยู่ระหว่าง 10 – 300 CFU/g ได้ไม่เกิน 2 ตัวอย่างจาก 5 ตัวอย่าง โดยตัวอย่างที่เหลือจะต้องพบเชื้อเอนเทอโรแบคทีเรีย ไม่เกิน 10 CFU/g

2.2 แผนภูมิแสดงกระบวนการผลิต (Process Flowchart) ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้

2.2.1 ระบุอุณหภูมิ เวลา ความดัน หรือวิธีการที่ใช้ในการผลิตอาหารสัตว์ชนิดนั้น ๆ (Indication of the temperature, time, pressure or other methods used in the production of the animal feed)

2.2.2 ระบุขั้นตอนที่มีการเติมสารอนมคุณภาพอาหารสัตว์ (antioxidant/feed preservative) หรือวัตถุเจือปนในอาหารสัตว์ (feed additive) อื่นๆ (Specification of the steps that fill or add feed preservatives (antioxidants) or other feed additives.)

2.2.3 ระบุขั้นตอนที่กำหนดให้เป็นจุดวิกฤต (Critical Control Points; CCP) ในกระบวนการผลิตอาหารสัตว์ชนิดนั้น ๆ (Identification of the Critical Control Points (CCPs) in the production process)

2.3 หนังสือรับรองสูตร (Certificate of Formula; COF) ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้

2.3.1 วันที่ออกหนังสือรับรองสูตรอาหารสัตว์ชนิดดังกล่าวหรือปรับปรุงแก้ไขเอกสารครั้งล่าสุด (Date of issuance or last revision of the formula certification)

2.3.2 ชื่อทางการค้าและประเภทของอาหารสัตว์ ซึ่งประเภทของอาหารสัตว์ต้องเป็นไปตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฯ (Commercial Name and type of animal feed have to conform to the definition that specified by the Thai Ministry of Agriculture and Cooperatives)

2.3.3 องค์ประกอบของอาหารสัตว์ โดยแสดงสัดส่วนของวัตถุดิบที่ใช้ในอาหารสัตว์นั้น ซึ่งรวมถึงสารอนมคุณภาพอาหารสัตว์ และวัตถุเจือปนในอาหารสัตว์ (Composition of the animal feed (showing the proportions of raw materials used, including feed preservatives and feed additives))

2.3.4 ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง คุณวุฒิ และลายมือชื่อของผู้รับผิดชอบในการออกหนังสือรับรองสูตร (Full name, position, qualifications, and signature of the person responsible for issuing the Certificate of Formula)

2.4 หนังสือรับรองผลการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ (Certificate of Analysis; COA) ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้

2.4.1 ชื่อทางการค้าและประเภทของอาหารสัตว์ ซึ่งประเภทของอาหารสัตว์ต้องเป็นไปตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฯ (Commercial name and type of animal feed. The feed types have to conform to the definition that specified by the Thai Ministry of Agriculture and Cooperatives)

2.4.2 ชื่อและที่อยู่ของโรงงานผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้ส่งออก (Name and address of the manufacturer, importer, and exporter)

2.4.3 วันที่รับตัวอย่างอาหารสัตว์เข้าทำการตรวจวิเคราะห์ และวันที่ทำการตรวจวิเคราะห์/รายงานผลการตรวจวิเคราะห์อาหารสัตว์ชนิดนั้น ๆ (Date the receiving sample for analysis and date of analysis/report of this sample)

2.4.4 ชื่อและที่อยู่ของห้องปฏิบัติการที่วิเคราะห์อาหารสัตว์ชนิดนั้น ๆ (Name and address of the laboratory that conducted the analysis)

2.4.5 รายงานผลการตรวจวิเคราะห์ทางเคมีและจุลชีววิทยา พร้อมระบุวิธีการที่ใช้ในการตรวจวิเคราะห์ (Results of chemical and microbiological analysis, including the methods of analysis used)

2.4.6 ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง คุณวุฒิ และลายมือชื่อของผู้รับผิดชอบในห้องปฏิบัติการดังกล่าว (Full name, position, qualifications and signature of the person responsible in the laboratory)

ทั้งนี้ ตัวอย่างหนังสือเชิญ เอกสารข้อมูลผลิตภัณฑ์ (Product Information) แผนภูมิแสดงกระบวนการผลิต (Process Flowchart) หนังสือรับรองสูตร (Certificate of Formula) หนังสือรับรองผลการตรวจวิเคราะห์ (Certificate of Analysis) ตามภาคผนวก ข-1

3. การดำเนินการประเมินความเสี่ยงในการนำเข้าอาหารสัตว์ โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

เมื่อหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิตหรือผู้ประสานงานหลักได้จัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมมายังกรมปศุสัตว์ และกรมปศุสัตว์โดยกองควบคุมอาหารและยาสัตว์ พิจารณาความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของเอกสารและไม่มีประเด็นสอบถามเพิ่มเติมแล้ว กองควบคุมอาหารและยาสัตว์จะเสนอกรมปศุสัตว์พิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดส่งแบบสอบถาม (Questionnaire) ไปยังหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต เพื่อทำการตอบแบบสอบถามประเมินความเสี่ยงในการนำเข้าอาหารสัตว์ชนิดนั้น ๆ ยกเว้นกรณีการนำเข้าจากประเทศที่เคยมีการนำเข้าอาหารสัตว์และผ่านการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์เรียบร้อยแล้ว

โดยรายละเอียดในแบบสอบถาม (Questionnaire) จะเกี่ยวข้องกับภาพรวมการกำกับดูแลระบบการผลิตอาหารสัตว์ในประเทศผู้ผลิต ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนสำคัญ ได้แก่

3.1 ข้อมูลทั่วไป (General Information) เช่น ข้อมูลจำนวนประชากรสัตว์ที่เลี้ยงในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ หน่วยงานราชการที่รับผิดชอบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

3.2 สุขภาพสัตว์ (Animal Health) เช่น สถานการณ์โรคระบาดสัตว์ในประเทศ ระบบการรายงานโรคระบาดสัตว์ การควบคุมการเคลื่อนย้าย ห้องปฏิบัติการด้านการตรวจวิเคราะห์โรคสัตว์ เป็นต้น

3.3 ความปลอดภัยด้านอาหารสัตว์ (Feed Safety) เช่น ระบบการกำกับดูแลอาหารสัตว์ การเก็บตัวอย่างอาหารสัตว์ของภาครัฐ ห้องปฏิบัติการด้านการตรวจวิเคราะห์อาหารสัตว์ การรับรองระบบประกันคุณภาพ ระบบการเฝ้าระวังสารตกค้าง และการควบคุมการใช้ยาในอาหารสัตว์ เป็นต้น

กรณีการขอตรวจประเมินเพื่อเพิ่มขอบข่ายการรับรอง ให้ดำเนินการพิจารณาประเภทและชนิดของอาหารสัตว์ รวมถึงชนิดสัตว์ (Species) ที่นำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต หากเป็นชนิดสัตว์เดียวกันกับที่เคยได้รับการรับรองไปแล้ว ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีที่เคยมีการนำเข้าจากประเทศที่เคยนำเข้าอาหารสัตว์ที่

ต้องได้รับการตรวจรับรองมาก่อน โดยให้**ยกเว้น**การจัดส่งแบบสอบถามไปยังหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต ทั้งนี้ หากเป็นชนิดสัตว์คนละชนิด และเนื้อหาในแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อประเมินความเสี่ยงในการนำเข้าอาหารสัตว์ชนิดนั้น ๆ ซึ่งเคยตอบไว้ในครั้งก่อนยังไม่ครอบคลุมชนิดสัตว์ที่ขอเพิ่ม ขอบข่ายการรับรองใหม่ ให้ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อประเมินความเสี่ยงเพิ่มเติมให้ครอบคลุมชนิดสัตว์ดังกล่าวอีกครั้ง

ทั้งนี้ ตัวอย่างแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อประเมินความเสี่ยงในการนำเข้าอาหารสัตว์ ตามภาคผนวก ข-2

4. การตอบแบบสอบถามก่อนการตรวจประเมิน (Pre - Onsite Questionnaire)

เมื่อหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิตดำเนินการตอบแบบสอบถามประเมินความเสี่ยงในการนำเข้าอาหารสัตว์เรียบร้อยแล้ว กองควบคุมอาหารและยาสัตว์จะดำเนินการพิจารณาแบบสอบถามดังกล่าวหากครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่กำหนด จะเสนอกรมปศุสัตว์ลงนามหนังสือตอบกลับผลการพิจารณา พร้อมกำหนดช่วงเวลาในการตรวจประเมินแหล่งผลิต และจัดส่งแบบสอบถามก่อนการตรวจประเมินแหล่งผลิต (Pre-Onsite Questionnaire) เพื่อให้หน่วยงานราชการและผู้ผลิตต้นทางดำเนินการต่อไป

โดยรายละเอียดในแบบสอบถามก่อนการตรวจประเมินแหล่งผลิต (Pre-Onsite Questionnaire) จะสอดคล้องตามชนิดอาหารสัตว์และชนิดสัตว์ที่ขอรับรองของแต่ละแหล่งผลิต ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการจัดส่งคำตอบก่อนวันตรวจประเมินจริง เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตรวจประเมินของคณะผู้ตรวจประเมินต่อไป ซึ่งแบบสอบถามก่อนการตรวจประเมินแหล่งผลิต (Pre-Onsite Questionnaire) ประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ได้แก่

4.1 ภาคผนวก 1 (Annex I) Pre-onsite Inspection Questionnaire เป็นการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการกำกับดูแลของภาครัฐของแหล่งที่มาของสัตว์ที่นำมาทำเป็นอาหารสัตว์ การกำกับดูแลในโรงฆ่าสัตว์ การกำกับดูแลกระบวนการผลิตอาหารสัตว์ รวมถึงระบบการควบคุมการนำเข้าและส่งออกอาหารสัตว์

ทั้งนี้ กรณีที่มีการดำเนินการประเมินความเสี่ยงในการนำเข้าอาหารสัตว์ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เรียบร้อยแล้ว อาจพิจารณาใช้ข้อมูลดังกล่าวแทนการตอบคำถามในส่วนของภาคผนวก 1 หรืออาจขอให้ภาครัฐผู้ผลิตปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน (Updated Information) หากมีการเปลี่ยนแปลง

4.2 ภาคผนวก 2 (Annex II) Information and Documentation request during On-site Inspection เป็นการขอเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมิน ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานแหล่งผลิต จำนวนพนักงาน กำลังการผลิต ประเภทและชนิดอาหารสัตว์ที่ผลิต แผนผังการผลิต การรับรองระบบประกันคุณภาพ ตัวอย่างหนังสือรับรองสุขภาพ เลขการขึ้นทะเบียนหรือรับรองโดยหน่วยงานภาครัฐ บันทึกการรับและตรวจวัตถุดิบ รายชื่อผู้จัดส่งวัตถุดิบ รูปภาพโรงงานผลิตอาหารสัตว์ เครื่องจักร อุปกรณ์ และสายการผลิต

4.3 ภาคผนวก 3 (Annex III) The establishment information's for the inspection แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

4.3.1 Section 1: General information เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับแหล่งผลิตอาหารสัตว์ที่ขอตรวจประเมินในแต่ละแห่ง รายละเอียดผู้ประสานงานหลัก ชนิดและปริมาณอาหารสัตว์ที่ผลิต ส่งออก และที่

ประสงค์จะส่งออกมายังประเทศไทย การประเมินเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพหรือระบบอื่น ๆ การตรวจประเมินหรือการกำกับดูแลของหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบ และการควบคุมการส่งออก

4.3.2 คำรับรองโดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ (Declaration by The Responsible Person) ซึ่งจะเป็นการรับรองว่าข้อมูลที่ตอบในแบบสอบถามเป็นความจริงและถูกต้องในการดำเนินการในแหล่งผลิตอาหารสัตว์นั้น ๆ และต้องมีการลงนามรับรองโดยหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของผู้ผลิตและผู้ผลิต พร้อมตราประทับ

ทั้งนี้ ตัวอย่างแบบสอบถามก่อนการตรวจประเมินแหล่งผลิต (Pre - Onsite Questionnaire) ตามภาคผนวก ข-3

5. การขออนุมัติกรมปศุสัตว์ดำเนินการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์

เมื่อดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามก่อนการตรวจประเมินแหล่งผลิต (Pre - Onsite Questionnaire) เรียบร้อยแล้ว กองควบคุมอาหารและยาสัตว์จัดทำหนังสือขออนุมัติดำเนินการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ เสนอกรมปศุสัตว์ ผ่านกองความร่วมมือด้านการปศุสัตว์ระหว่างประเทศ โดยกำหนดรายชื่อคณะผู้ตรวจประเมิน ช่วงเวลาในการตรวจประเมิน และวิธีการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ ซึ่งการพิจารณาคณะผู้ตรวจประเมินและระยะเวลาการตรวจประเมินเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

5.1 คณะผู้ตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์

เป็นไปตามคำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ 957/2560 เรื่อง แต่งตั้งคณะผู้ตรวจประเมินรับรองแหล่งผลิตเพื่อนำเข้าอาหารสัตว์ โดยองค์ประกอบคณะผู้ตรวจประเมินประกอบด้วย

5.1.1 หัวหน้าคณะผู้ตรวจประเมิน

(1) เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรมาตรฐาน Lead Auditor จากหน่วยงานที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยฝึกอบรมในระดับสากล โดยมีประสบการณ์ตรวจสอบโรงงานผลิตอาหารสัตว์อย่างน้อย 2 ปี และได้รับการมอบหมายจากอธิบดีกรมปศุสัตว์ จำนวนหนึ่งคนในการออกตรวจประเมินแต่ละครั้ง หรือ

(2) เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ที่มีความเชี่ยวชาญ และได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมปศุสัตว์

5.1.2 ผู้ตรวจประเมิน

(1) เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรมาตรฐาน Auditor หรือหลักสูตรมาตรฐาน GMP/HACCP จากหน่วยงานราชการ หรือหน่วยงานที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยฝึกอบรมในระดับสากล โดยมีประสบการณ์ตรวจสอบโรงงานผลิตอาหารสัตว์อย่างน้อย 1 ปี และได้รับการมอบหมายจากอธิบดีกรมปศุสัตว์ จำนวนอย่างน้อยหนึ่งคนในการออกตรวจประเมินแต่ละครั้ง หรือ

(2) เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ที่มีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการตรวจประเมิน และได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมปศุสัตว์

ทั้งนี้ หนังสือเรียนอธิบดีกรมปศุสัตว์เพื่อขออนุมัติคณะผู้ตรวจประเมินฯ ให้ระบุรายชื่อผู้ตรวจประเมินที่มีความประสงค์ขอทำหนังสือเดินทางราชการ (Official Passport) และ/หรือหนังสือนำในการตรวจลงตรา (Visa) เพื่อประสานงานดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

5.2 การกำหนดระยะเวลาในการตรวจประเมิน แบ่งเป็น 2 กรณีตามวิธีการตรวจประเมิน ดังนี้

5.2.1 การตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ ณ ประเทศผู้ผลิต (Onsite Audit)

จะใช้เวลาในการตรวจประเมินประมาณ 1-2 วันต่อแหล่งผลิต (ไม่รวมวันเดินทางไป-กลับ) ขึ้นอยู่กับขอบข่ายของอาหารสัตว์ที่ขอตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิต

5.2.2 การตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์โดยการสนทนาแบบเห็นภาพ (Virtual Audit)

หากเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ไม่สามารถเดินทางไปตรวจประเมินแหล่งผลิต ณ ประเทศต้นทางได้ กรมปศุสัตว์อาจพิจารณาให้ตรวจประเมินโดยการสนทนาแบบเห็นภาพ (Virtual Audit) ซึ่งจะใช้เวลาในการตรวจประเมินประมาณ 1-2 วัน ต่อแหล่งผลิต (ไม่รวมวันทดสอบสัญญาณ) ขึ้นอยู่กับขอบข่ายของอาหารสัตว์ที่ขอตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิต และความเหมาะสมของเขตเวลา (Time zone) ที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ

โดยวันและเวลาที่กำหนดให้มีการตรวจประเมินฯ โรงงานผู้ผลิตต้องมีการเดินเครื่องจักรเพื่อผลิตอาหารสัตว์ตามขอบข่ายของอาหารสัตว์ที่ขอตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิต ทั้งนี้ ตัวอย่างแผนการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ ตามภาคผนวก ข-4

6. การอนุมัติตัวบุคคลเพื่อเดินทางไปราชการ ณ ต่างประเทศ สำหรับการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ ณ ประเทศผู้ผลิต (Onsite Audit)

เมื่อกองควบคุมอาหารและยาสัตว์จัดทำหนังสือขออนุมัติตัวบุคคลเสนอกรมปศุสัตว์ ผ่านกองความร่วมมือด้านการปศุสัตว์ระหว่างประเทศ กองความร่วมมือด้านการปศุสัตว์ระหว่างประเทศดำเนินการร่างหนังสือขออนุมัติตัวบุคคลตามภารกิจเสนออธิบดีกรมปศุสัตว์ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการ และการจัดประชุมของทางราชการ พ.ศ. 2524 และอธิบดีกรมปศุสัตว์ซึ่งปฏิบัติราชการแทนหัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการผลิตมีอำนาจในการอนุมัติข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการของกรมปศุสัตว์เดินทางไปราชการต่างประเทศ ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ 250/2560 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560

กรณีผู้ตรวจประเมินดำรงตำแหน่งอธิบดีหรือรองอธิบดีกรมปศุสัตว์ กองความร่วมมือด้านการปศุสัตว์ระหว่างประเทศจัดทำบันทึกขออนุมัติตัวบุคคล เดินทางไปราชการ ณ ต่างประเทศ เสนอปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อที่ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้ได้รับมอบหมายพิจารณาอนุมัติ

7. การเตรียมตัวก่อนการตรวจประเมินของคณะผู้ตรวจประเมิน มีรายละเอียดดังนี้

7.1 กรณีการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ ณ ประเทศผู้ผลิต (Onsite Audit)

7.1.1 การดำเนินการหลังจากได้รับการอนุมัติตัวบุคคลเพื่อเดินทางไปราชการ ณ ต่างประเทศ

(1) กรณีผู้ตรวจประเมินต้องดำเนินการขอรับหนังสือเดินทางราชการ (Official passport)

ผู้ตรวจประเมินนำเอกสารดังต่อไปนี้ ยื่นคำร้องแก่เจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานหนังสือเดินทางกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ

(ก) หนังสือถึงปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือเดินทางราชการ

(ข) สำเนาหนังสืออนุมัติตัวบุคคลเดินทางไปราชการ ณ ต่างประเทศ พร้อมเอกสารประกอบ

- (ค) บัตรประจำตัวประชาชน
- (ง) สำเนาบัตรข้าราชการ หรือสำเนาบัตรพนักงานราชการ
- (จ) สำเนาสัญญาการจ้างงาน (กรณีผู้ตรวจประเมินเป็นพนักงานราชการ)
- (ฉ) หนังสือเดินทางราชการฉบับเดิม (กรณีหนังสือเดินทางมีอายุการใช้งานไม่ถึง 6 เดือน)
- (ช) ค่าธรรมเนียมในการออกหนังสือเดินทางราชการ 1,000 บาท

(2) กรณีผู้ตรวจประเมินต้องดำเนินการขอรับการตรวจลงตรา (VISA)

ผู้ตรวจประเมินนำเอกสารดังต่อไปนี้ ยื่นคำร้องแก่เจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานหนังสือเดินทาง กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ

- (ก) หนังสือถึงปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือนำในการตรวจลงตรา
- (ข) สำเนาหนังสืออนุมัติตัวบุคคลเดินทางไปราชการ ณ ต่างประเทศ พร้อมเอกสารประกอบ
- (ค) บัตรประจำตัวประชาชน
- (ง) สำเนาบัตรข้าราชการ หรือสำเนาบัตรพนักงานราชการ
- (จ) สำเนาสัญญาการจ้างงาน (กรณีผู้ตรวจประเมินเป็นพนักงานราชการ)
- (ฉ) สำเนาหนังสือเดินทางราชการ (หนังสือเดินทางต้องมีอายุการใช้งานไม่น้อยกว่า 6 เดือน)

ทั้งนี้ สามารถตรวจสอบประเทศที่ต้องขอรับการตรวจลงตรา (VISA) สำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางราชการของประเทศไทย (Official Passport) ได้ที่เว็บไซต์ของกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ <https://consular.mfa.go.th/> ซึ่งระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้องในการขอรับการตรวจลงตรา อาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของแต่ละประเทศ

เมื่อได้รับหนังสือนำในการขอรับการตรวจลงตราจากกระทรวงการต่างประเทศแล้ว ผู้ตรวจประเมินจะต้องดำเนินการขอรับการตรวจลงตรา ณ สถานทูต สถานกงสุล หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากประเทศปลายทาง โดยมีเอกสารประกอบดังต่อไปนี้

- (ก) หนังสือนำในการตรวจลงตราที่ออกโดยกระทรวงการต่างประเทศ
- (ข) ใบสมัครขอรับการตรวจลงตรา
- (ค) หนังสือเดินทางราชการ (หนังสือเดินทางต้องมีอายุคงเหลือไม่น้อยกว่า 6 เดือน)
- (ง) หนังสือเชิญจากหน่วยงานราชการหรือแหล่งผลิตต่างประเทศ ผ่านสถานทูตของประเทศปลายทาง
- (จ) รูปถ่ายสี (จำนวน ขนาด และเงื่อนไขต่างกันตามแต่ละประเทศกำหนด)
- (ฉ) รายละเอียด หรือกำหนดการเดินทาง
- (ช) เอกสารรับรองค่าใช้จ่าย
- (ซ) เอกสารประกันสุขภาพและประกันการเดินทาง
- (ฌ) หนังสือรับรองการทำงานฉบับภาษาอังกฤษ
- (ญ) หลักฐานการสำรองบัตรโดยสารเครื่องบิน
- (ฎ) หลักฐานการสำรองที่พัก

ทั้งนี้ เอกสารประกอบในข้อ (ข) – (ฎ) อาจแตกต่างกันตามเงื่อนไขของแต่ละประเทศ

ผู้ตรวจประเมินที่เคยได้รับหนังสือเดินทางราชการอยู่ก่อนหน้าแล้ว และต้องเดินทางไปตรวจประเมินในประเทศที่ไม่ต้องขอรับการตรวจลงตรา ต้องตรวจสอบวันสิ้นอายุของหนังสือเดินทาง โดยหนังสือเดินทางต้องมีอายุการใช้งานไม่น้อยกว่า 6 เดือน และสำหรับกรณีที่ต้องเดินทางไปตรวจประเมิน ณ ประเทศที่เคยได้รับการตรวจลงตราแล้วและยังไม่หมดอายุการอนุญาตแต่หนังสือเดินทางราชการฉบับที่เคยได้รับการตรวจลงตรานั้นสิ้นอายุ หรือมีอายุไม่ถึง 6 เดือนในช่วงระยะเวลาที่จะเดินทาง ต้องดำเนินการออกหนังสือเดินทางฉบับใหม่และในการเดินทางต้องใช้หนังสือเดินทางทั้งสองฉบับในการเดินทางในคราวเดียวกัน

7.1.2 การขออนุญาตเดินทางไปราชการ ณ ต่างประเทศ

กรณีกรมปศุสัตว์อนุมัติให้เดินทางไปตรวจประเมิน ณ แหล่งผลิตต้นทาง (Onsite inspection) เมื่อดำเนินการเกี่ยวกับเอกสารประกอบการเดินทางครบถ้วนแล้ว ผู้ตรวจประเมินแต่ละรายต้องทำหนังสือขออนุญาตเดินทางไปราชการ ณ ต่างประเทศ ระบุกำหนดวันเดินทางไปกลับและการมอบหมายงานในหน้าที่ และแนบเอกสารดังนี้

- (1) สำเนาหนังสืออนุมัติตัวบุคคลเดินทางไปราชการ ณ ต่างประเทศ
- (2) เอกสารแสดงการสำรองที่นั่ง (หากมี)

เสนออธิบดีกรมปศุสัตว์ ผ่าน ผู้อำนวยการกองความร่วมมือด้านการปศุสัตว์ระหว่างประเทศ เพื่อพิจารณาอนุญาตต่อไป

7.1.3 การเตรียมความพร้อมด้านสถานะสุขภาพและสุขอนามัยของผู้ตรวจประเมิน

กรณีเดินทางไปตรวจประเมินในประเทศที่มีโรคติดต่อประจำถิ่น หรือโรคระบาด ซึ่งอาจเกิดความเสี่ยงในการติดโรค บางประเทศอาจมีกฎหมายหรือข้อกำหนดในการสร้างภูมิคุ้มกันโรคก่อนการเดินทางเข้าประเทศที่มีความเสี่ยงตามความเหมาะสม ยกตัวอย่างเช่น ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ท้องที่หรือเมืองท่านอกราชอาณาจักรที่เป็นเขตติดต่อโรคไข้เหลือง พ.ศ. 2560 กำหนดให้กรณีที่ต้องเดินทางไปยังทวีปอเมริกาใต้และทวีปแอฟริกาจำนวน 42 ประเทศ ผู้เดินทางต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้เหลืองตามกำหนดก่อนการเดินทาง เป็นต้น

สำหรับผู้ตรวจประเมินที่มีโรคประจำตัว ควรเตรียมใบรับรองแพทย์ฉบับภาษาอังกฤษ ที่ระบุรายละเอียดของโรคประจำตัวและยาสำหรับใช้รักษาซึ่งจำเป็นต้องนำติดตัวไปยังต่างประเทศ เพื่อความสะดวกหากเกิดกรณีฉุกเฉิน หรือถูกตรวจสอบจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองของประเทศนั้น ๆ

7.2 กรณีการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์โดยการสนทนาแบบเห็นภาพ (Virtual Audit)

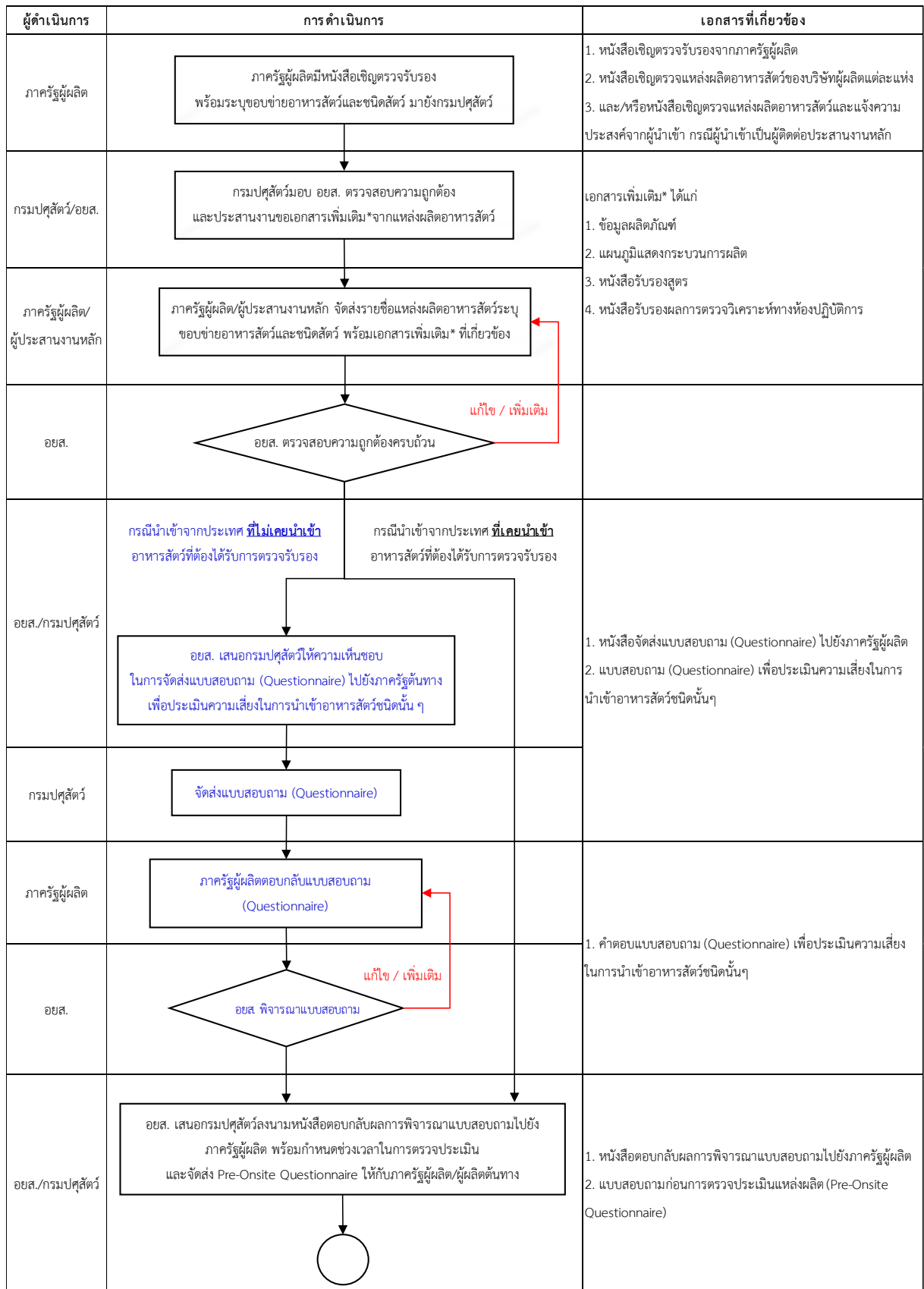
หากเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ไม่สามารถเดินทางไปตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ ณ ประเทศผู้ผลิต (Onsite Audit) ได้ และกรมปศุสัตว์เห็นชอบให้ดำเนินการตรวจประเมินโดยการสนทนาแบบเห็นภาพ (Virtual Audit) เจ้าหน้าที่กองควบคุมอาหารและยาสัตว์จะดำเนินการประสานงานไปยังผู้ประสานงานหลักของแหล่งผลิตต่างประเทศในการทดสอบสัญญาณล่วงหน้าก่อนวันตรวจประเมินจริง โดยสัญญาณที่ใช้ต้องครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมิน เช่น ภายในห้องประชุม บริเวณรับและจัดเก็บวัตถุดิบ บริเวณผลิตอาหารสัตว์ บริเวณจัดเก็บและโหลดผลิตภัณฑ์ ตามรายละเอียดที่ปรากฏในแผนผังโรงงาน (Plant Layout)

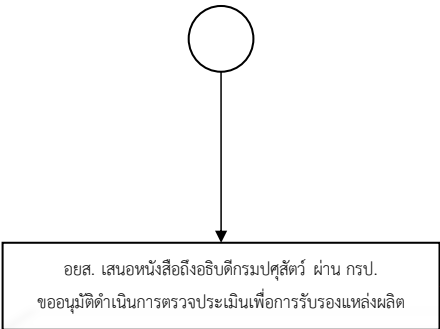
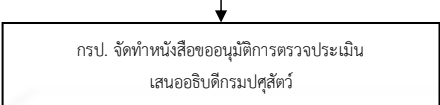

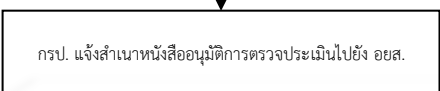
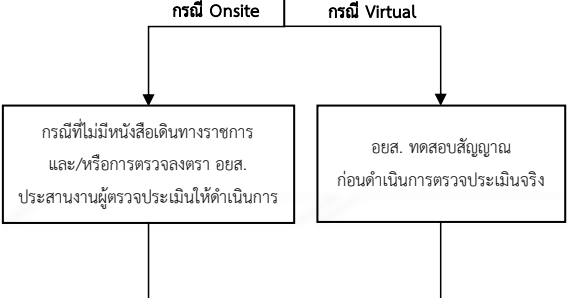
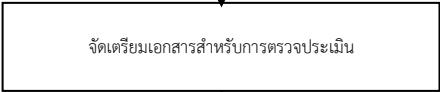

8. การเตรียมเอกสารสำหรับการตรวจประเมิน

ก่อนการตรวจประเมิน เจ้าหน้าที่กองควบคุมอาหารและยาสัตว์จะดำเนินการจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมินให้กับผู้ตรวจประเมิน และประสานงานเรื่องล่ามแปลภาษาตามความเหมาะสม โดยเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมิน ดังนี้

- 8.1 สำเนาหนังสือกรมปศุสัตว์อนุมัติตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์
- 8.2 คำตอบแบบสอบถามก่อนการตรวจประเมินแหล่งผลิต (Pre - Onsite Questionnaire) พร้อมเอกสารหลักฐานที่แนบ
- 8.3 รายการคำถาม (Checklist) เพื่อใช้ในวัตรตรวจประเมินจริง ตัวอย่างเอกสารตามภาคผนวก ข-5
- 8.4 แบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง เพื่อใช้ในวัตรตรวจประเมินจริง ตัวอย่างเอกสารตามภาคผนวก ข-5
- 8.5 เอกสารการเดินทางต่าง ๆ เช่น ตั๋วเครื่องบิน ประกันการเดินทาง แผนการเดินทาง เป็นต้น (กรณีเดินทางไปตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ ณ ประเทศผู้ผลิต (Onsite Audit))

ภาพที่ 2 แสดงขั้นตอนการดำเนินการก่อนการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศ

ผู้ดำเนินการ	การดำเนินการ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
อยส.		<ol style="list-style-type: none"> 1. หนังสือขออนุมัติคณะผู้ตรวจประเมิน ช่วงเวลา และวิธีการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ เสนออธิบดีกรมปศุสัตว์ ผ่านกองความร่วมมือด้านการปศุสัตว์ระหว่างประเทศ (กรป.) 2. รายชื่อผู้ตรวจประเมิน ระบุรายชื่อผู้ตรวจประเมินที่มีความประสงค์ขอทำหนังสือเดินทางราชการ (Official Passport) และ/หรือหนังสือนำในการตรวจลงตรา (Visa) พร้อมเอกสารหลักฐานการฝึกอบรมของผู้ตรวจประเมิน 3. แผนการตรวจประเมิน 4. หนังสือเชิญตรวจรับรองจากภาครัฐผู้ผลิต 5. หนังสือเชิญตรวจแหล่งผลิตอาหารสัตว์ของผู้ผลิตแต่ละแห่ง 6. หนังสือเชิญตรวจแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากผู้นำเข้า กรณีผู้นำเข้าเป็นผู้ติดต่อประสานงานหลัก (ถ้ามี) 7. หนังสือรับรองค่าใช้จ่าย/ หนังสืออนุมัติค่าใช้จ่ายจากสำนักงบประมาณ (กรณีเดินทางโดยงบประมาณกรมปศุสัตว์) 8. สำเนาหนังสือเดินทางราชการเล่มเดิม (ถ้ามี)
กรป.		<ol style="list-style-type: none"> 1. บันทึกข้อความเสนออธิบดีกรมปศุสัตว์เพื่อขออนุมัติตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ 2. บันทึกข้อความถึงปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์กระทรวงการต่างประเทศในการออกหนังสือเดินทางราชการ (Official Passport)/หนังสือนำในการตรวจลงตรา (VISA) (กรณี Onsite Audit) 3. หนังสือถึงกระทรวงการต่างประเทศเพื่อขอหนังสือเดินทางราชการ/หนังสือนำในการตรวจลงตรา (VISA) (กรณี Onsite Audit) 4. หนังสือขออนุมัติดำเนินการตรวจประเมินเพื่อการรับรองแหล่งผลิตของ อยส. เรียบอธิบดีกรมปศุสัตว์
กรมปศุสัตว์		
กรป.		<ol style="list-style-type: none"> 1. สำเนาหนังสืออนุมัติให้ตรวจประเมิน 2. หนังสือถึงปลัดกระทรวงการต่างประเทศ (กรณี Onsite Audit)
ผู้ตรวจประเมิน/ อยส.		<p>*กรณีจัดทำหนังสือเดินทางราชการ/ขอรับการตรวจลงตรา ต้องใช้เอกสาร ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หนังสือถึงปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือเดินทางราชการ 2. สำเนาหนังสืออนุมัติบุคคลเดินทางไปราชการ ณ ต่างประเทศ 3. บัตรประจำตัวประชาชน 4. สำเนาบัตรข้าราชการ/บัตรพนักงานราชการ 5. หนังสือเดินทางราชการฉบับเดิม (กรณีหนังสือเดินทางอายุการใช้งานไม่ถึง 6 เดือน) 6. ค่าธรรมเนียม 1,000 บาท (กรณีขอออกหนังสือเดินทางราชการ)
อยส.		<ol style="list-style-type: none"> 8.1 สำเนาหนังสือกรมปศุสัตว์อนุมัติตรวจประเมินฯ 8.2 คำตอบแบบสอบถามก่อนการตรวจประเมินแหล่งผลิต (Pre - Onsite Questionnaire) พร้อมเอกสารแนบ 8.3 รายการคำถาม (Checklist) สำหรับตรวจประเมิน 8.4 แบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง 8.5 เอกสารการเดินทางต่าง ๆ เช่น ตัวเครื่องบิน ประกันการเดินทาง แผนการเดินทาง เป็นต้น (กรณี Onsite Audit)
ผู้ตรวจประเมิน		

บทที่ 4 การดำเนินการระหว่างการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศ

1. การตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ ณ ประเทศผู้ผลิต (Onsite Audit)

1.1 คณะผู้ตรวจประเมินเดินทางไปตรวจประเมิน ณ แหล่งผลิตอาหารสัตว์

คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการตรวจประเมินตามกำหนดการ ทั้งนี้ คณะผู้ตรวจประเมินอาจมีกำหนดการเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ของการตรวจประเมิน ทำความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับระบบการกำกับดูแลการผลิตอาหารสัตว์ของประเทศผู้ผลิต ซึ่งการเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต หรือการเข้าร่วมสังเกตการณ์ในระหว่างการตรวจประเมิน ขึ้นอยู่กับแนวทางการปฏิบัติของแต่ละประเทศ

1.1.1 การประชุมเปิดการตรวจประเมิน

คณะผู้ตรวจประเมินประชุมเปิดการตรวจประเมินร่วมกับผู้ผลิต และ/หรือผู้แทนจากหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต และ/หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์ของการประชุมเปิด ดังนี้

- (1) แนะนำคณะผู้ตรวจประเมิน
- (2) แจ้งวัตถุประสงค์ของการตรวจประเมิน
- (3) ยืนยันขอบข่าย ประเภท และชนิดของอาหารสัตว์ รวมถึงชนิดสัตว์ที่ขอตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์
- (4)ชี้แจงขั้นตอนการตรวจประเมินและกำหนดการตรวจประเมิน
- (5) ชี้แจงการจำแนกข้อบกพร่อง การดำเนินการหลังการตรวจประเมิน และการให้การรับรอง
- (6) ยืนยันความเป็นปัจจุบันของเอกสารที่ใช้ในการตรวจประเมิน
- (7) ยืนยันภาษาที่ใช้ในการตรวจประเมิน
- (8) เปิดโอกาสให้ผู้รับการตรวจประเมินซักถาม (กรณีมีข้อสงสัย)

ทั้งนี้ ตัวอย่างคำกล่าวเปิดการตรวจประเมินตามภาคผนวก ข-6

1.1.2 การนำเสนอข้อมูลของโรงงานผลิตที่เกี่ยวข้องกับระบบการผลิตอาหารสัตว์

ประกอบด้วยการนำเสนอข้อมูลทั่วไปของโรงงานผลิต (General Information) แผนผังโรงงาน (Plant Layout) แผนผังกระบวนการผลิตอาหารสัตว์ (Process Flowchart) ระบบการควบคุมการผลิตอาหารสัตว์ แผนการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ตามขอบข่ายที่แหล่งผลิตอาหารสัตว์นั้นขอรับรอง

1.1.3 การตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์

เป็นการประเมินระบบการจัดการด้านสุขลักษณะและการจัดการอันตรายด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อกระบวนการผลิตอาหารสัตว์ของโรงงานผลิตอาหารสัตว์ในภาพรวม ซึ่งผู้ตรวจประเมินสามารถใช้รายการคำถาม (Checklist) เป็นแนวทางในการตรวจประเมิน ทั้งนี้ ตัวอย่างเอกสารรายการคำถาม (Checklist) ตามภาคผนวก ข-5

นอกจากนี้ในการตรวจประเมินยังสามารถนำหลักการของระบบประกันคุณภาพ เช่น GMP/GHPs/HACCP มาประยุกต์ใช้ในการตรวจประเมินระบบการควบคุมกระบวนการผลิตอาหารสัตว์ของโรงงานผลิต ตั้งแต่ขั้นตอนการคัดเลือกวัตถุดิบจนถึงขั้นตอนการจัดส่งผลิตภัณฑ์ โดยให้ความสำคัญกับการ

คัดเลือกว่าวัตถุดิบที่นำมาใช้ผลิต การควบคุมอุณหภูมิ เวลา ความดัน หรือกระบวนการผลิตอาหารสัตว์อื่นใด ที่สอดคล้องตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือประกาศกรมปศุสัตว์ ซึ่งกำหนดลักษณะและเงื่อนไข กระบวนการผลิตอาหารสัตว์ชนิดต่างๆ เพื่อป้องกันโรคระบาดสัตว์ รวมถึงสามารถควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ ให้มีคุณภาพและปลอดภัยสอดคล้องตามมาตรฐานอาหารสัตว์ของประเทศไทย โดยการตรวจประเมิน แหล่งผลิตอาหารสัตว์แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

(1) ตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตอาหารสัตว์

ผู้ตรวจประเมินควรดำเนินการตรวจสอบเอกสารบางส่วนก่อนเริ่มการตรวจประเมิน กระบวนการผลิตเพื่อใช้เป็นข้อมูลระหว่างตรวจประเมินกระบวนการผลิตจริง ณ อาคารผลิต ได้แก่ เอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบแหล่งที่มาของวัตถุดิบ เกณฑ์การตรวจรับวัตถุดิบ การกำหนดจุดวิกฤต ค่าวิกฤต การเฝ้าระวัง และมาตรการป้องกันแก้ไข (หากมีการจัดทำระบบ HACCP) รายละเอียดของชนิดและปริมาณ ของสารถนอมคุณภาพอาหารสัตว์ที่ใช้ในกระบวนการผลิต

และเมื่อดำเนินการตรวจประเมินกระบวนการผลิต ณ อาคารผลิตเรียบร้อยแล้ว สามารถ ดำเนินการตรวจสอบเอกสารส่วนที่เหลือ ได้แก่ แผนและรายงานผลการตรวจรับวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตและ สารเคมีที่ใช้เป็นส่วนผสมในอาหารสัตว์ การควบคุมสุขลักษณะในกระบวนการผลิตและโรงงานผลิต เช่น การควบคุมสัตว์พาหะนำเชื้อ การทำความสะอาด การซ่อมบำรุงเครื่องจักรอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงการสอบเทียบอุปกรณ์และเครื่องมือวัดสำคัญที่ต้องการความแม่นยำสูงในกระบวนการผลิตอาหารสัตว์ เช่น อุปกรณ์สำหรับตรวจวัดอุณหภูมิและความดันของหม้ออบ แผนและรายงานผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพ อาหารสัตว์ การขนส่ง และการฝึกอบรม เป็นต้น

(2) การตรวจประเมินระบบการผลิตอาหารสัตว์

หลังจากการดำเนินการตรวจสอบเอกสารแล้ว คณะผู้ตรวจประเมินจะดำเนินการตรวจ ประเมินระบบการผลิตอาหารสัตว์ ณ อาคารการผลิต โดยเริ่มจากการประเมินการออกแบบโครงสร้างอาคาร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการผลิต บริเวณที่ใช้รับ-จัดเก็บวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ประเมินความเหมาะสม ของเครื่องจักรอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการผลิต ตรวจประเมินระบบการผลิตตามขั้นตอน ที่กำหนดในแผนผังกระบวนการผลิตอาหารสัตว์ (Process Flowchart) การควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ระหว่าง การผลิตตามแผนที่กำหนดการจัดการด้านการขนส่ง และห้องปฏิบัติการภายในโรงงานผลิต (หากมี)

(3) ตรวจสอบความเสี่ยงและประเมินการควบคุมป้องกันโรคที่อาจเกิดจากอาหารสัตว์หรือ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสัตว์ที่มีความเสี่ยงต่อโรค

โดยดำเนินการตรวจสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพ อาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 รวมถึงประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และประกาศกรมปศุสัตว์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของวัตถุดิบที่นำมาใช้ผลิตอาหารสัตว์ กระบวนการผลิต และการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สุดท้าย เพื่อให้สอดคล้องตามเงื่อนไขในการนำเข้าอาหารสัตว์มายังประเทศไทย

1.1.4 คณะผู้ตรวจประเมินสรุปผลการตรวจประเมิน

เมื่อดำเนินการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ โดยการตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตอาหารสัตว์ ตรวจประเมินระบบการผลิตอาหารสัตว์ ตรวจสอบความเสี่ยงและประเมินการควบคุมป้องกันโรคที่อาจเกิดจากอาหารสัตว์หรือผลิตภัณฑ์ได้จากสัตว์ที่มีความเสี่ยงต่อโรคเรียบร้อยแล้ว ผู้ตรวจประเมินดำเนินการสรุปผลการตรวจประเมิน และบันทึกสิ่งที่ตรวจพบจากการตรวจประเมินรวมถึงข้อบกพร่องจากการตรวจประเมินตามรายการคำถาม (Checklist) ลงในแบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง ทั้งนี้ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง ตามภาคผนวก ข-5

1.1.5 การประชุมปิดการตรวจประเมิน

คณะผู้ตรวจประเมินประชุมปิดการตรวจประเมินร่วมกับผู้ผลิต และ/หรือผู้แทนจากหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต และ/หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์ของการประชุมปิด ดังนี้

- (1) แจ้งสิ่งที่พบจากการตรวจประเมินและข้อบกพร่องเพื่อทำความเข้าใจผลการตรวจประเมินให้ถูกต้องตรงกัน
- (2) แจ้งรายการเอกสารหลักฐานที่ขอให้ผู้ผลิตจัดส่งเพิ่มเติม (ถ้ามี) และช่องทางการติดต่อประสานงาน

(3) แจ้งขั้นตอนการดำเนินการหลังการตรวจประเมิน และการให้การรับรอง

(4) เปิดโอกาสให้ผู้รับการตรวจประเมินซักถาม (กรณีมีข้อสงสัย)

ทั้งนี้ ตัวอย่างคำกล่าวปิดการตรวจประเมินตามภาคผนวก ข-7

1.2 กรณีการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์โดยการสนทนาแบบเห็นภาพ (Virtual Audit)

หากเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ไม่สามารถเดินทางไปตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ ณ ประเทศผู้ผลิต (Onsite Audit) ได้ และกรมปศุสัตว์เห็นชอบให้ดำเนินการตรวจประเมินโดยการสนทนาแบบเห็นภาพ (Virtual Audit) คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์นั้น ๆ โดยดำเนินการตรวจประเมินตามกำหนดการ ดังนี้

1.2.1 การประชุมเปิดการตรวจประเมิน

คณะผู้ตรวจประเมินประชุมเปิดการตรวจประเมินร่วมกับผู้ผลิต และ/หรือผู้แทนจากหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต และ/หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ผ่านทางโปรแกรมสนทนาแบบเห็นภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ของการประชุมเปิด ดังนี้

- (1) แนะนำคณะผู้ตรวจประเมิน
- (2) แจ้งวัตถุประสงค์ของการตรวจประเมิน
- (3) ยืนยันขอบข่าย ประเภท และชนิดของอาหารสัตว์ รวมถึงชนิดสัตว์ที่ขอตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์
- (4) ชี้แจงขั้นตอนการตรวจประเมินและกำหนดการตรวจประเมิน
- (5) ชี้แจงการจำแนกข้อบกพร่อง การดำเนินการหลังการตรวจประเมิน และการให้การรับรอง
- (6) ยืนยันความเป็นปัจจุบันของเอกสารที่ใช้ในการตรวจประเมิน

(7) ยืนยันภาษาที่ใช้ในการตรวจประเมิน

(8) ขออนุญาตที่ประชุมในการบันทึกภาพเคลื่อนไหวและเสียง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตรวจประเมินเท่านั้น ข้อมูลที่ใช้ในการประชุมจะไม่ถูกเผยแพร่ในที่สาธารณะ (Confidential Information)

(9) เปิดโอกาสให้ผู้รับการตรวจประเมินซักถาม (กรณีมีข้อสงสัย)

ทั้งนี้ ตัวอย่างคำถามเปิดการตรวจประเมินตามภาคผนวก ข-8

1.2.2 การนำเสนอข้อมูลของโรงงานผลิตที่เกี่ยวข้องกับระบบการผลิตอาหารสัตว์

ประกอบด้วยการนำเสนอข้อมูลทั่วไปของโรงงานผลิต (General Information) แผนผังโรงงาน (Plant Layout) แผนผังกระบวนการผลิตอาหารสัตว์ (Process Flowchart) ระบบการควบคุมการผลิตอาหารสัตว์ แผนการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ตามขอบข่ายที่แหล่งผลิตอาหารสัตว์นั้นขอรับรอง

1.2.3 การตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์

เป็นการประเมินระบบการจัดการด้านสุขลักษณะและการจัดการอันตรายด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตอาหารสัตว์ของโรงงานผลิตอาหารสัตว์ในภาพรวม ซึ่งผู้ตรวจประเมินสามารถใช้รายการคำถาม (Checklist) เป็นแนวทางในการตรวจประเมิน ทั้งนี้ ตัวอย่างเอกสารรายการคำถาม (Checklist) ตามภาคผนวก ข-5

นอกจากนี้ในการตรวจประเมินยังสามารถนำหลักการของระบบประกันคุณภาพ เช่น GMP/GHPs/HACCP มาประยุกต์ใช้ในการตรวจประเมินระบบการควบคุมกระบวนการผลิตอาหารสัตว์ของโรงงานผลิต ตั้งแต่ขั้นตอนการคัดเลือกวัตถุดิบจนถึงขั้นตอนการจัดส่งผลิตภัณฑ์ โดยให้ความสำคัญกับการคัดเลือกวัตถุดิบที่นำมาใช้ผลิต การควบคุมอุณหภูมิ เวลา ความดัน หรือกระบวนการผลิตอาหารสัตว์อื่นใดที่สอดคล้องตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือประกาศกรมปศุสัตว์ ซึ่งกำหนดลักษณะและเงื่อนไขกระบวนการผลิตอาหารสัตว์ชนิดต่างๆ เพื่อป้องกันโรคระบาดสัตว์ รวมถึงสามารถควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ให้มีคุณภาพและปลอดภัยสอดคล้องตามมาตรฐานอาหารสัตว์ของประเทศไทย โดยการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

(1) ตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตอาหารสัตว์

ผู้ตรวจประเมินควรดำเนินการตรวจสอบเอกสารบางส่วนก่อนเริ่มการตรวจประเมินกระบวนการผลิตเพื่อใช้เป็นข้อมูลระหว่างตรวจประเมินกระบวนการผลิตจริง ณ อาคารผลิต ได้แก่ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบแหล่งที่มาของวัตถุดิบ เกณฑ์การตรวจรับวัตถุดิบ การกำหนดจุดวิกฤต ค่าวิกฤต การเฝ้าระวัง และมาตรการป้องกันแก้ไข (หากมีการจัดทำระบบ HACCP) รายละเอียดของชนิดและปริมาณของสารอาหารคุณภาพอาหารสัตว์ที่ใช้ในกระบวนการผลิต

และเมื่อดำเนินการตรวจประเมินกระบวนการผลิต ณ อาคารผลิตเรียบร้อยแล้ว สามารถดำเนินการตรวจสอบเอกสารส่วนที่เหลือ ได้แก่ แผนและรายงานผลการตรวจรับวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตและสารเคมีที่ใช้เป็นส่วนผสมในอาหารสัตว์ การควบคุมสุขลักษณะในกระบวนการผลิตและโรงงานผลิต เช่น การควบคุมสัตว์พาหะนำเชื้อ การทำความสะอาด การซ่อมบำรุงเครื่องจักรอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงการสอบเทียบอุปกรณ์และเครื่องมือวัดสำคัญที่ต้องการความแม่นยำสูงในกระบวนการผลิตอาหารสัตว์

เช่น อุปกรณ์สำหรับตรวจวัดอุณหภูมิและความดันของหม้ออบ แพนและรายงานผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพอาหารสัตว์ การขนส่ง และการฝึกอบรม เป็นต้น

(2) การตรวจประเมินระบบการผลิตอาหารสัตว์

หลังจากการดำเนินการตรวจสอบเอกสารแล้ว คณะผู้ตรวจประเมินจะดำเนินการตรวจประเมินระบบการผลิตอาหารสัตว์ ณ อาคารการผลิต โดยเริ่มจากการประเมินการออกแบบโครงสร้างอาคารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการผลิต บริเวณที่ใช้รับ-จัดเก็บวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ประเมินความเหมาะสมของเครื่องจักรอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการผลิต ตรวจประเมินระบบการผลิตตามขั้นตอนที่กำหนดในแผนผังกระบวนการผลิตอาหารสัตว์ (Process Flowchart) การควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ระหว่างการผลิตตามแผนที่กำหนดการจัดการด้านการขนส่ง และห้องปฏิบัติการภายในโรงงานผลิต (หากมี)

(3) ตรวจสอบความเสี่ยงและประเมินการควบคุมป้องกันโรคที่อาจเกิดจากอาหารสัตว์ หรือผลิตภัณฑ์ได้จากสัตว์ที่มีความเสี่ยงต่อโรค

โดยดำเนินการตรวจสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 รวมถึงประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และประกาศกรมปศุสัตว์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของวัตถุดิบที่นำมาใช้ผลิตอาหารสัตว์ กระบวนการผลิต และการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สุดท้าย เพื่อให้สอดคล้องตามเงื่อนไขในการนำเข้าอาหารสัตว์มายังประเทศไทย

1.2.4 คณะผู้ตรวจประเมินสรุปผลการตรวจประเมิน

เมื่อดำเนินการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ โดยการตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตอาหารสัตว์ ตรวจประเมินระบบการผลิตอาหารสัตว์ ตรวจสอบความเสี่ยงและประเมินการควบคุมป้องกันโรคที่อาจเกิดจากอาหารสัตว์หรือผลิตภัณฑ์ได้จากสัตว์ที่มีความเสี่ยงต่อโรคเรียบร้อยแล้ว ผู้ตรวจประเมินดำเนินการสรุปผลการตรวจประเมิน และบันทึกสิ่งที่ตรวจพบจากการตรวจประเมินรวมถึงข้อบกพร่องจากการตรวจประเมินตามรายการคำถาม (Checklist) ลงในแบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง ทั้งนี้ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง ตามภาคผนวก ข-5

1.2.5 การประชุมปิดการตรวจประเมิน

คณะผู้ตรวจประเมินประชุมปิดการตรวจประเมินร่วมกับผู้ผลิต และ/หรือผู้แทนจากหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต และ/หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์ของการประชุมปิด ดังนี้

(1) แจ้งสิ่งที่พบจากการตรวจประเมินและข้อบกพร่องเพื่อทำความเข้าใจผลการตรวจประเมินให้ถูกต้องตรงกัน

(2) แจ้งรายการเอกสารหลักฐานที่ขอให้ผู้ผลิตจัดส่งเพิ่มเติม (ถ้ามี) และช่องทางการติดต่อประสานงาน

(3) แจ้งขั้นตอนการดำเนินการหลังการตรวจประเมิน และการให้การรับรอง

(4) เปิดโอกาสให้ผู้รับการตรวจประเมินซักถาม (กรณีมีข้อสงสัย)

ทั้งนี้ ตัวอย่างคำกล่าวปิดการตรวจประเมินตามภาคผนวก ข-9

ภาพที่ 3 แสดงขั้นตอนการดำเนินการระหว่างการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศ

ผู้ดำเนินการ	การดำเนินการ	หมายเหตุ
ผู้ตรวจประเมิน /ผู้ผลิต	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> คณะผู้ตรวจประเมินประชุมเปิดการตรวจประเมิน* </div>	การประชุมเปิดการตรวจประเมิน ณ โรงงานผลิตอาหารสัตว์นั้น ๆ ร่วมกับ ผู้ผลิต และ/หรือผู้แทนจากภาครัฐผู้ผลิต และ/หรือ ผู้ที่เกี่ยวข้อง *การเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต หรือการเข้าร่วมสังเกตการณ์ในระหว่างการตรวจประเมิน ขึ้นอยู่กับแนว ทางการปฏิบัติของแต่ละประเทศ
ผู้ผลิต	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> การนำเสนอข้อมูลของโรงงานผลิต ที่เกี่ยวข้องกับระบบการผลิตอาหารสัตว์ </div>	ผู้ผลิตนำเสนอข้อมูล - ข้อมูลทั่วไปของโรงงานผลิต (General Information) - แผนผังโรงงาน (Plant Layout) - แผนผังกระบวนการผลิตอาหารสัตว์ (Process Flowchart) - ระบบการควบคุมการผลิตอาหารสัตว์ - แผนการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ตามขอข้ายที่ขอรับรอง
ผู้ตรวจประเมิน /ผู้ผลิต	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการตรวจประเมิน </div>	เอกสารที่ใช้ในการตรวจประเมิน 1. คำตอบแบบสอบถามก่อนการตรวจประเมินแหล่งผลิต (Pre-Onsite Questionnaire) พร้อมเอกสารหลักฐานที่แนบมาพร้อมกับแบบสอบถาม 2. รายการคำถาม (Checklist) 3. แบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง
ผู้ตรวจประเมิน	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> คณะผู้ตรวจสรุปผลการตรวจประเมิน บันทึกสิ่งที่พบและข้อบกพร่องจากการตรวจ </div>	เอกสารที่เกี่ยวข้อง 1. รายการคำถาม (Checklist) 2. แบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง
ผู้ผลิต/ ผู้ตรวจประเมิน	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> คณะผู้ตรวจประเมินประชุมปิดการตรวจประเมิน </div>	คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการปิดประชุม และแจ้งรายละเอียดดังนี้ให้กับ ผู้ตรวจประเมิน - สิ่งที่พบ ข้อบกพร่อง และสรุปผลการตรวจประเมินเบื้องต้น - รายการเอกสารหลักฐานที่ขอให้ผู้ผลิตจัดส่งเพิ่มเติม (ถ้ามี) - การดำเนินการหลังการตรวจประเมิน - ช่องทางการประสานงาน

บทที่ 5 การดำเนินการหลังการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศ

1. คณะผู้ตรวจประเมินสรุปผลการตรวจประเมินเบื้องต้น

1.1 กรณีไม่พบข้อบกพร่องจากการตรวจประเมิน

เมื่อคณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการตรวจประเมินแล้วเสร็จ จะดำเนินการสรุปผลการตรวจประเมิน และแจ้งผลการตรวจประเมินเบื้องต้นไปยังประเทศต้นทาง

1.2 กรณีพบข้อบกพร่องจากการตรวจประเมิน

เมื่อคณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการตรวจประเมินแล้วเสร็จ จะดำเนินการสรุปผลการตรวจประเมิน พร้อมระบุข้อบกพร่องจากการตรวจประเมินที่ต้องแก้ไข และแจ้งผลการตรวจประเมินเบื้องต้นไปยังภาครัฐ ประเทศผู้ผลิต/ผู้ผลิต เพื่อให้ดำเนินการปรับปรุง แก้ไขให้ครบถ้วนสมบูรณ์ และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจึงจัดส่งหลักฐานการแก้ไขข้อบกพร่องมายังคณะผู้ตรวจประเมินเพื่อพิจารณาต่อไป

2. คณะผู้ตรวจประเมินจัดทำรายงานสรุปผลการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์

เมื่อดำเนินการแจ้งผลการตรวจประเมินเบื้องต้นไปยังประเทศต้นทาง และ/หรือผู้ผลิตประเทศต้นทาง ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้ว คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการจัดทำรายงานสรุปผลการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ พร้อมข้อมูลเพิ่มเติม และรายละเอียดการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่อคณะกรรมการ กลั่นกรองการตรวจประเมินแหล่งผลิตเพื่อการนำเข้าอาหารสัตว์จากต่างประเทศเพื่อพิจารณาผลการตรวจประเมินโรงงานผลิตอาหารสัตว์ต่างประเทศ

โดยเนื้อหาของรายงานประกอบด้วยข้อมูลเบื้องต้น ดังนี้

2.1 ขอบข่ายในการตรวจประเมินเพื่อขอรับรอง (Scope of Audit)

โดยระบุชนิดอาหารสัตว์และชนิดสัตว์ที่นำมาใช้ในการผลิต

2.2 ความเป็นมา (Back Ground)

ระบุชื่อแหล่งผลิตอาหารสัตว์ ที่ตั้งโรงงานผลิตอาหารสัตว์ จำนวนพนักงาน ประสิทธิภาพการผลิต ของขอบข่ายที่ขอรับรอง รวมถึงประเทศและผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกได้ในปัจจุบัน

2.3 การดำเนินการตรวจประเมิน (Audit Conduct)

ระบุรูปแบบของการตรวจประเมินและลักษณะการตรวจที่ใช้ในการตรวจประเมินครั้งนั้น เช่น การตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศแบบรายโรงงาน (Establishment audit) ณ แหล่งผลิตต้นทาง (Onsite audit) หรือการตรวจโดยการสนทนาแบบเห็นภาพ (Virtual audit) กรณีเจ้าหน้าที่ กรมปศุสัตว์ไม่สามารถเดินทางไปตรวจประเมินแหล่งผลิตได้ รวมถึงการระบุรายละเอียดของการตรวจสอบ เอกสารในภาพรวมและการตรวจประเมินสถานประกอบการ เป็นต้น

2.4 ระเบียบและข้อกำหนดที่ใช้ในการตรวจประเมิน

ระบุหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 รวมถึงประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และประกาศกรมปศุสัตว์ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมินในครั้งนั้น ๆ

2.5 ผลการตรวจประเมิน (Audit Findings) ประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

- 2.5.1 โครงสร้าง บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบด้านสัตวแพทย์ของประเทศผู้ผลิต
- 2.5.2 รายละเอียดของกระบวนการผลิตอาหารสัตว์ ในขอบข่ายที่ขอรับรอง
- 2.5.3 ข้อบกพร่องที่พบและสิ่งที่ต้องดำเนินการแก้ไข

2.6 สรุปข้อคิดเห็น

ระบุผลการตรวจประเมิน ข้อบกพร่องที่พบจากการตรวจประเมิน และสิ่งที่ต้องดำเนินการแก้ไข ทั้งนี้ ตัวอย่างรายงานสรุปผลการตรวจแหล่งผลิตอาหารสัตว์ (ลับ) ตามภาคผนวก ข-10

3. การพิจารณาผลการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์

เมื่อคณะผู้ตรวจประเมินจัดทำรายงานผลการตรวจประเมินฯ เสนอคณะกรรมการกั่นกรองการตรวจประเมินแหล่งผลิตเพื่อการนำเข้าอาหารสัตว์จากต่างประเทศแล้ว เลขานุการคณะกรรมการกั่นกรองฯ ดำเนินการจัดประชุมเพื่อพิจารณาผลการตรวจประเมิน ทั้งนี้ ตัวอย่างหัวข้อการนำเสนอผลการตรวจแหล่งผลิตอาหารสัตว์ ตามภาคผนวก ข-11

กรณีที่คณะกรรมการกั่นกรองฯ มีประเด็นสอบถามข้อมูลของแต่ละแหล่งผลิตเพิ่มเติม คณะผู้ตรวจประเมินประสานงานผู้ประสานงานหลักของแหล่งผลิตเพื่อสอบถามข้อมูลและดำเนินการตามมติคณะกรรมการกั่นกรองฯ ต่อไป

4. กองควบคุมอาหารและยาสัตว์เสนอกรมปศุสัตว์ให้เห็นชอบผลการพิจารณาของคณะกรรมการกั่นกรองฯ

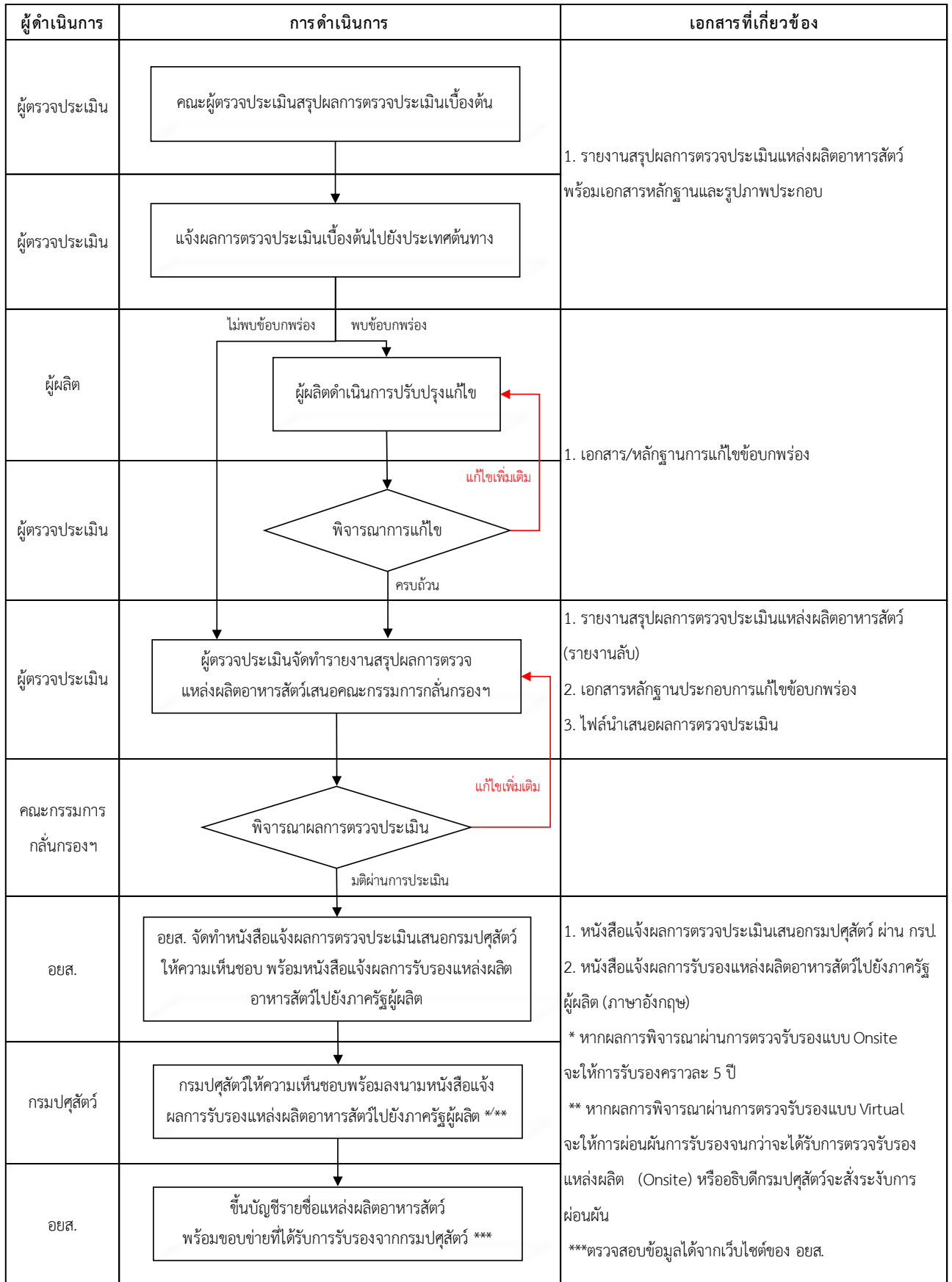
หากคณะกรรมการกั่นกรองฯ มีมติให้ผ่านการประเมินและให้การรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ กองควบคุมอาหารและยาสัตว์จะจัดทำหนังสือแจ้งผลการตรวจประเมินเสนออธิบดีกรมปศุสัตว์ เพื่อให้ความเห็นชอบและลงนามในหนังสือแจ้งผลการรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ไปยังหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต ทั้งนี้ การประเมินแหล่งผลิตนั้นจะได้รับการรับรองตามขอบข่ายที่กรมปศุสัตว์มีมติให้รับรอง โดยมีอายุการรับรองคราวละ 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับการรับรองในหนังสือทางการ

กรณีเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ไม่สามารถเดินทางไปตรวจรับรอง ณ แหล่งผลิตอาหารสัตว์ได้และกรมปศุสัตว์อนุมัติให้ตรวจประเมินโดยการสนทนาแบบเห็นภาพ (Virtual Audit) กองควบคุมอาหารและยาสัตว์จะจัดทำหนังสือแจ้งผลการตรวจประเมินเสนออธิบดีกรมปศุสัตว์ เพื่อให้ความเห็นชอบและลงนามในหนังสือแจ้งผลผ่อนผันการนำเข้าอาหารสัตว์ไปยังหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต ทั้งนี้ การผ่อนผันการนำเข้าจะสิ้นสุดเมื่อแหล่งผลิตอาหารสัตว์นั้นได้รับการตรวจรับรองแหล่งผลิตจากกรมปศุสัตว์ หรืออธิบดีกรมปศุสัตว์จะสั่งระงับการผ่อนผัน

5. การขึ้นบัญชีรายชื่อแหล่งผลิตอาหารสัตว์ที่ได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์

เมื่อกรมปศุสัตว์ให้การรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ตามขอข่ายที่ขอรับรองเรียบร้อยแล้ว กองควบคุมอาหารและยาสัตว์ จะดำเนินการขึ้นบัญชีรายชื่อแหล่งผลิตอาหารสัตว์พร้อมขอข่ายที่ได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์เพื่อนำเข้าอาหารสัตว์จากแหล่งผลิตที่ได้รับการขึ้นบัญชีมายังประเทศไทยได้ ทั้งนี้ สามารถตรวจสอบข้อมูลแหล่งผลิตดังกล่าวได้จากเว็บไซต์ของกองควบคุมอาหารและยาสัตว์ กรมปศุสัตว์ <https://afvc.dld.go.th/index.php/th/inter-afvc/69-01-29>

ภาพที่ 4 แสดงขั้นตอนการดำเนินการหลังการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศ

บทที่ 6 การดำเนินการเมื่อพ้นอายุการรับรอง

หากผู้นำเข้าอาหารสัตว์ประสงค์จะนำเข้าอาหารสัตว์ที่มาจากสัตว์ปีกจากแหล่งผลิตที่พ้นอายุการรับรอง ต้องจัดให้มีการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง โดยผู้นำเข้าต้องมีหนังสือแจ้งมายังกองควบคุมอาหารและยาสัตว์ กรมปศุสัตว์ ภายในสามสิบวันหลังจากหนังสือรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์หมดอายุ

การขอให้มีการดำเนินการตรวจประเมินอีกครั้ง หน่วยงานราชการของผู้ผลิตหรือสถานทูตของประเทศผู้ผลิตต้องมีหนังสือเชิญตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ (Invitation letter from Competent Authority/Embassy) โดยแนบหนังสือแจ้งผลการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ (Approval letter) ที่เคยได้รับครั้งล่าสุด (ถ้ามี) พร้อมเอกสารหลักฐานประกอบการขอตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ให้เป็นไปตามที่กล่าวไว้ในบทที่ 3 การดำเนินการก่อนการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศ (ข้อ 1 การจัดทำหนังสือเชิญตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ก่อนการนำเข้า) เพื่อเสนอให้กรมปศุสัตว์พิจารณาดำเนินการต่อไป

กรณีที่เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ยังไม่สามารถเดินทางไปตรวจรับรองแหล่งผลิตได้ ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์มีอำนาจสั่งผ่อนผันการนำเข้าอาหารสัตว์จากแหล่งผลิตนั้นได้ โดยให้ใช้หนังสือรับรองสุขภาพ (Certificate of Health) ที่รับรองโดยหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิตนั้นประกอบการนำเข้าทุกครั้ง และการผ่อนผันดังกล่าวจะสิ้นสุดเมื่อแหล่งผลิตนั้นได้รับการตรวจรับรองจากเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์หรืออธิบดีกรมปศุสัตว์จะสั่งระงับการผ่อนผัน

บทที่ 7 การตกลงรูปแบบหนังสือรับรองสุขภาพ (Certificate of Health)

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะจัดให้มีหนังสือรับรองเพื่อประกอบการนำเข้า พ.ศ. 2563 กำหนดให้การนำเข้าอาหารสัตว์จะต้องจัดให้มีหนังสือรับรองสุขภาพ ซึ่งรับรองโดยหน่วยงานของภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต ประกอบการนำเข้าอาหารสัตว์ที่มีส่วนประกอบจากสัตว์ ซึ่งหนังสือรับรองสุขภาพดังกล่าว จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขการนำเข้า (Import Requirement) ที่ประเทศไทยและประเทศคู่ค้าตกลงกันเรียบร้อยแล้ว และเป็นไปตามประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการนำเข้าอาหารสัตว์ที่มาจากสัตว์ปีก หรือมีส่วนผสมของสัตว์ปีก หรือผลิตภัณฑ์ที่มาจากสัตว์ปีกที่มีความเสี่ยงต่อโรคไข้หวัดนก พ.ศ. 2560 โดยมีการดำเนินการดังนี้

1. กรณีที่ยังไม่เคยมีการนำเข้าอาหารสัตว์มายังประเทศไทยและยังไม่เคยมีหนังสือรับรองสุขภาพของอาหารสัตว์ชนิดนั้น ๆ มาก่อน

1.1 หน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต จัดส่งร่างหนังสือรับรองสุขภาพมายังกรมปศุสัตว์เพื่อพิจารณา

1.1.1 หากเงื่อนไขในหนังสือรับรองสุขภาพที่ได้รับครบถ้วนตามเงื่อนไขการนำเข้า

กรมปศุสัตว์จะดำเนินการจัดส่งหนังสือแจ้งตอบตกลงการใช้ร่างหนังสือรับรองสุขภาพดังกล่าวเพื่อใช้ในการออกหนังสือรับรองสุขภาพในการนำเข้าอาหารสัตว์ชนิดนั้น ๆ มายังประเทศไทย

1.1.2 หากร่างหนังสือรับรองสุขภาพได้รับมีข้อแก้ไข

กรมปศุสัตว์จะดำเนินการแจ้งความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือขอเอกสารอ้างอิงทางวิชาการเพิ่มเติมให้ประเทศผู้ผลิตพิจารณาจนกว่าร่างหนังสือรับรองสุขภาพเป็นไปตามเงื่อนไขการนำเข้าที่ประเทศไทยและประเทศคู่ค้าตกลงร่วมกัน กรมปศุสัตว์จะดำเนินการจัดส่งหนังสือแจ้งตอบตกลงการใช้ร่างหนังสือรับรองสุขภาพดังกล่าวเพื่อใช้ในการออกหนังสือรับรองสุขภาพในการนำเข้าอาหารสัตว์ชนิดนั้น ๆ มายังประเทศไทย

2. กรณีเคยมีการนำเข้าอาหารสัตว์ชนิดนั้น ๆ มายังประเทศไทยและมีร่างหนังสือรับรองสุขภาพสัตว์เดิมมาก่อน

2.1 หน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต จัดส่งร่างหนังสือรับรองสุขภาพฉบับเดิม เพื่อเป็นการทบทวนและยืนยันเงื่อนไขการรับรองให้เป็นปัจจุบัน

2.1.1 หากเงื่อนไขในหนังสือรับรองสุขภาพที่ได้รับครบถ้วนตามเงื่อนไขการนำเข้าหรือไม่มีการแก้ไขจากหนังสือรับรองสุขภาพฉบับเดิม

กรมปศุสัตว์จะดำเนินการจัดส่งหนังสือแจ้งตอบตกลงการใช้ร่างหนังสือรับรองสุขภาพดังกล่าวเพื่อใช้ในการออกหนังสือรับรองสุขภาพ ในการนำเข้าอาหารสัตว์ชนิดนั้น ๆ มายังประเทศไทย

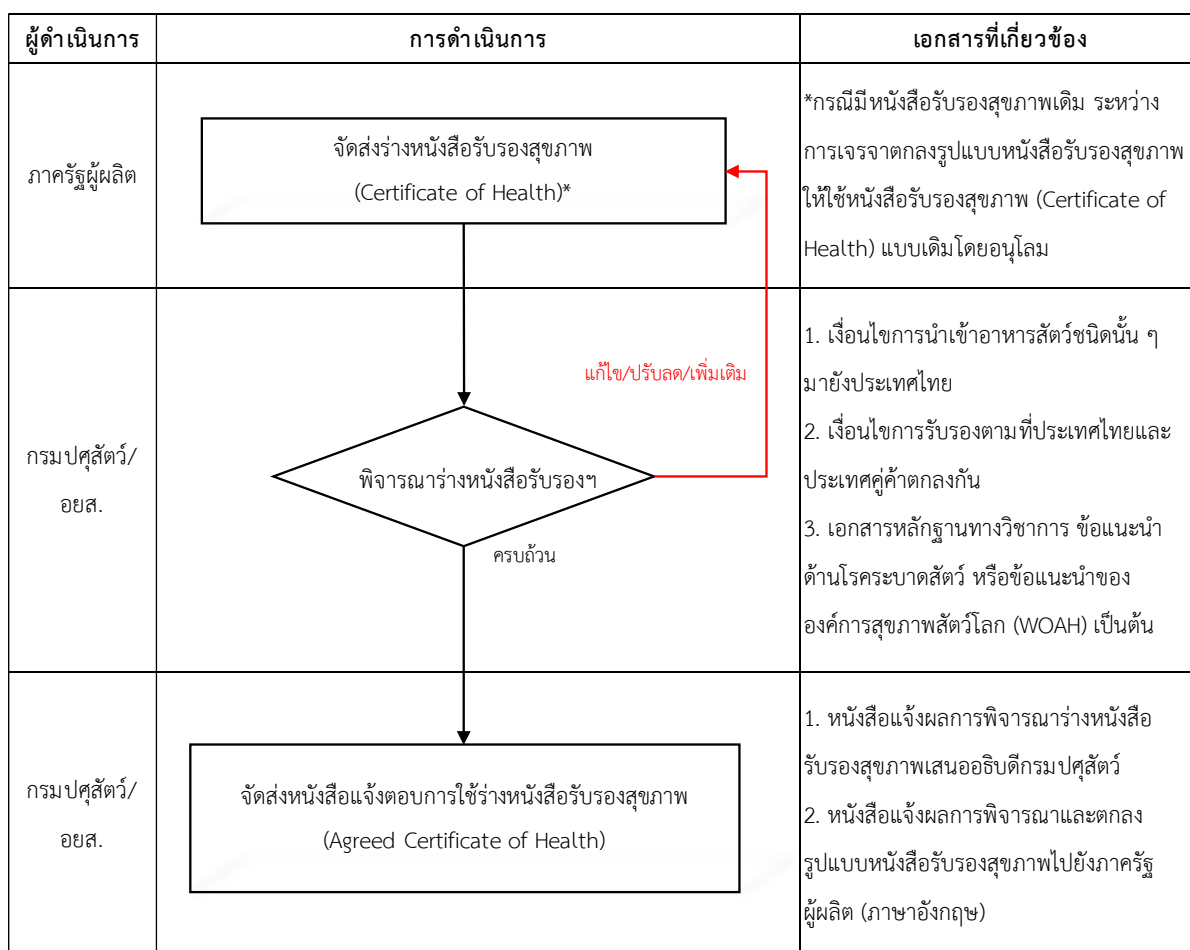
2.1.2 หากร่างหนังสือรับรองสุขภาพที่ได้รับมีข้อแก้ไข

กรมปศุสัตว์จะดำเนินการแจ้งความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือขอเอกสารอ้างอิงทางวิชาการเพิ่มเติม ให้ประเทศผู้ผลิตพิจารณาจนกว่าร่างหนังสือรับรองสุขภาพเป็นตามเงื่อนไขการนำเข้าที่ประเทศไทย และประเทศคู่ค้าตกลงร่วมกัน กรมปศุสัตว์จะดำเนินการจัดส่งหนังสือแจ้งตอบตกลงการใช้ร่างหนังสือรับรองสุขภาพดังกล่าว เพื่อใช้ในการออกหนังสือรับรองสุขภาพในการส่งออกอาหารสัตว์ชนิดนั้น ๆ มายังประเทศไทย

2.1.3 การนำเข้าอาหารสัตว์จากประเทศที่อยู่ระหว่างการเจรจาตกลงรูปแบบหนังสือรับรองสุขภาพ

ในกรณีที่มีการนำเข้าอาหารสัตว์จากประเทศที่อยู่ระหว่างการเจรจาตกลงรูปแบบหนังสือรับรองสุขภาพ ให้ใช้หนังสือรับรองสุขภาพแบบเดิมโดยอนุโลม

ภาพที่ 5 แสดงขั้นตอนการดำเนินการตกลงรูปแบบหนังสือรับรองสุขภาพ (Certificate of Health)

6. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

1. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศ ทั้งผู้ประสานงานกับประเทศต้นทาง ผู้ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ผู้ตรวจประเมินแหล่งผลิต สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการได้

2. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถให้คำแนะนำหรือให้ความรู้ เกี่ยวกับขั้นตอนและแนวทางการปฏิบัติในการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์นำเข้าอาหารสัตว์จากต่างประเทศ

3. อาหารสัตว์ที่ได้จากสัตว์ปีกที่ผ่านการตรวจรับรอง มีคุณภาพมาตรฐานปลอดภัยสำหรับสัตว์ และผู้ที่บริโภคผลิตภัณฑ์จากสัตว์

7. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

1. การรวบรวมข้อมูลในแต่ละขั้นตอน รวมถึงการรวบรวมปัญหาและข้อสงสัยจากผู้ประกอบการหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ก่อนการนำเข้า

2. ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ กฎ ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้อง และกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 โดยเฉพาะด้านการดำเนินการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ต่างประเทศ

3. ขั้นตอนการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีตัวอย่างเอกสารประกอบ คำบรรยายและแนวทางการปฏิบัติที่สามารถเข้าใจได้ง่ายและชัดเจน เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ครบถ้วน สมบูรณ์

8. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

กองควบคุมอาหารและยาสัตว์ยังไม่เคยมีการรวบรวมหลักฐานเอกสารและขั้นตอนการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ก่อนการนำเข้าเป็นรูปแบบเพื่อใช้สำหรับให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงาน ดังนั้นในแต่ละขั้นตอนจะต้องมีการบรรยายละเอียดให้ชัดเจน ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ระบุข้อมูลในแต่ละขั้นตอน พร้อมตัวอย่างเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วนที่สุด เพื่อให้สามารถเข้าใจขั้นตอนการดำเนินการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์จากต่างประเทศ

9.2 ข้อมูลบางอย่างอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้ หากมีการปรับแก้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าอาหารสัตว์ในอนาคต

9.3 ควรจัดทำแนวทางหรือคู่มือการดำเนินการตรวจประเมินเพื่อรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ที่ได้จากสุกรและโคด้วย

10. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

1) นางสาวแสงรัตน์ ครุทสนธิ์	สัดส่วนผลงาน 20%
2) นางสาวอรพรรณ วงศ์คำ	สัดส่วนผลงาน 20%

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

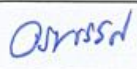
(นางสาวชिरาพร แสนสม)

ตำแหน่ง นายสัตวแพทย์ชำนาญการ

ผู้ขอประเมิน

วันที่ 10 / กพ. / 69

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
1. นางสาวแสงรัตน์ ครุทสนธิ์	
2. นางสาวอรพรรณ วงศ์คำ	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

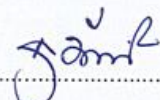
(ลงชื่อ)

(นายธีระยุทธ สุทธิจักร์)

ตำแหน่ง นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ
หัวหน้ากลุ่มการนำเข้าส่งออกและงานด้านอาหารสัตว์ฯ

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

วันที่..... / กพ. / 2569

(ลงชื่อ)

(นางสุดารัตน์ เจือจันทร์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองควบคุมอาหารและยาสัตว์

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

วันที่..... / กพ. / 2569

เอกสารอ้างอิง

- กองควบคุมอาหารและยาสัตว์ กรมปศุสัตว์. 2563. รวมกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 แก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 2). นนทบุรี. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด สาขา 4
- กองควบคุมอาหารและยาสัตว์ กรมปศุสัตว์. 2563. คู่มือการขออนุญาตและการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ ฉบับผู้ประกอบการธุรกิจอาหารสัตว์และพนักงานเจ้าหน้าที่. นนทบุรี. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- รักไทย งามภักดี. 2563. คู่มือการนำเข้าอาหารสัตว์และวัตถุดิบตรายด้านการปศุสัตว์ทั้งระบบ. นนทบุรี. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด สาขา 4

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการตรวจรับรองแหล่งผลิตอาหารสัตว์ก่อนการนำเข้า

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการนำเข้าเพื่อขายอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ พ.ศ. 2560
2. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการนำเข้าเพื่อขายอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563
3. กำหนดลักษณะและเงื่อนไขของอาหารสัตว์ที่ห้ามนำเข้าซึ่งมีความเสี่ยงต่อโรคไข้หวัดนก พ.ศ. 2560
4. กำหนดลักษณะและเงื่อนไขของอาหารสัตว์ที่ห้ามนำเข้าซึ่งมีความเสี่ยงต่อโรควัวบ้า พ.ศ. 2560
5. กำหนดลักษณะ และเงื่อนไขของอาหารสัตว์ที่ห้ามนำเข้าซึ่งมีความเสี่ยงต่อโรคแอฟริกาในสุกร พ.ศ. 2563

ประกาศกรมปศุสัตว์

6. กำหนดอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะที่ต้องตรวจรับรองแหล่งผลิต พ.ศ.2560
7. กำหนดอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะที่ต้องตรวจรับรองแหล่งผลิต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562
8. กำหนดอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะที่ต้องตรวจรับรองแหล่งผลิต (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563
9. กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการนำเข้าอาหารสัตว์ที่มาจากสัตว์ปีก หรือมีส่วนผสมของสัตว์ปีก หรือผลิตภัณฑ์ที่มาจากสัตว์ปีกที่มีความเสี่ยงต่อโรคไข้หวัดนก พ.ศ. 2560
10. กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการนำเข้าอาหารสัตว์ซึ่งมาจากโค หรือมีส่วนผสมที่มาจากโค หรือผลิตภัณฑ์ที่มาจากโคที่มีความเสี่ยงต่อโรควัวบ้า พ.ศ. 2561
11. กำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาการผ่อนผันการนำเข้าอาหารสัตว์จากแหล่งผลิตต้นทาง กรณีเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ไม่สามารถเดินทางไปตรวจรับรองแหล่งผลิตได้ พ.ศ. 2567

เงื่อนไขการนำเข้าอาหารสัตว์มายังประเทศไทย

1. เงื่อนไขการนำเข้าอาหารสัตว์ที่ได้จากสัตว์ปีก
2. เงื่อนไขการนำเข้าอาหารสัตว์ที่ได้จากโค
3. เงื่อนไขการนำเข้าอาหารสัตว์ที่ได้จากสุกร
4. เงื่อนไขการนำเข้าอาหารสัตว์เลี้ยง

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแบบฟอร์มและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ข-1 ตัวอย่างหนังสือเชิญรายละเอียดเอกสารสำหรับการขอรับการตรวจรับรอง
- ข-2 ตัวอย่างแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อประเมินความเสี่ยงในการนำเข้าอาหารสัตว์ชนิดนั้น ๆ
- ข-3 ตัวอย่างแบบสอบถามก่อนการตรวจประเมินแหล่งผลิต (Pre-Onsite Questionnaire)
- ข-4 ตัวอย่างแผนการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ (Itinerary for Establishment Audit)
- ข-5 รายการคำถาม (Checklist) ในการตรวจประเมินและแบบฟอร์มบันทึกข้อบกพร่อง
- ข-6 ตัวอย่างคำกล่าวเปิดการตรวจประเมิน กรณีการตรวจประเมินแหล่งผลิต ณ ประเทศต้นทาง (Onsite Audit)
- ข-7 ตัวอย่างคำกล่าวปิดการตรวจประเมิน กรณีการตรวจประเมินแหล่งผลิต ณ ประเทศต้นทาง (Onsite Audit)
- ข-8 ตัวอย่างคำกล่าวเปิดการตรวจประเมิน กรณีตรวจโดยการสนทนาแบบเห็นภาพ (Virtual Audit)
- ข-9 ตัวอย่างคำกล่าวปิดการตรวจประเมิน กรณีตรวจโดยการสนทนาแบบเห็นภาพ (Virtual Audit)
- ข-10 ตัวอย่างรายงานสรุปผลการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์ (ลับ)
- ข-11 ตัวอย่างการนำเสนอผลการตรวจประเมินแหล่งผลิตอาหารสัตว์